

“Uşaqlara görə alimentin tutulması və ailənin saxlanılmasının digər formalarının beynəlxalq qaydası haqqında” Konvensiyanın təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Uşaqlara görə alimentin tutulması və ailənin saxlanılmasının digər formalarının beynəlxalq qaydası haqqında” 2007-ci il noyabrın 23-də Haaqa şəhərində imzalanmış Konvensiya Azərbaycan Respublikasının müvafiq bəyanatları və qeyd-şərtləri ilə təsdiq edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2022-ci il
№ 593-VIQ

**Uşaqlara görə alimentin tutulması və ailənin saxlanılmasının digər formalarının beynəlxalq qaydası haqqında
KONVENSIYA**

Hazırkı Konvensiyanı imzalayan Dövlətlər,

Uşaqlara görə alimentin tutulması və ailənin saxlanılmasının digər formalarının beynəlxalq qaydası üzrə Dövlətlər arasında əməkdaşlığı təkmilləşdirməyi arzulayaraq, nəticələr verən və əlçatan, sürətli, səmərəli, qənaətcil, çevik və ədalətli prosedurlara olan ehtiyacı dərk edərək,

mövcud Haaqa Konvensiyalarının və digər beynəlxalq sənədlərin, xüsusilə 1956-cı il 20 iyun tarixli Birləşmiş Millətlər Təşkilatının “Xaricdə alimentlərin tutulması haqqında” Konvensiyasının ən yaxşı xüsusiyyətlərini rəhbər tutmağı istəyərək,

texnologiyalardakı irəliləyişlərdən faydalanmağa, eləcə də ehtiyaclar dəyişdikcə və texnologiyada əlavə irəliləyişlər yeni imkanlar yaratdıqca təkamül etməyə davam edə bilən çevik sistem yaratmağa çalışaraq,

1989-cu il 20 noyabr tarixli Birləşmiş Millətlər Təşkilatının “Uşaq hüquqları haqqında” Konvensiyasının 3-cü və 27-ci maddələrinə uyğun olaraq aşağıdakıları xatırlayaraq:

- uşaqlarla bağlı bütün tədbirlərdə ilk növbədə uşağın maraqlarının ən yaxşı şəkildə təmin olunmasına diqqət yetirilir;

- hər bir uşaq onun fiziki, əqli, ruhi, mənəvi və sosial inkişafı üçün adekvat olan həyat səviyyəsi hüququna malikdir;

- valideyn (valideynlər) və uşağa görə məsul olan digər şəxslər öz bacarıqları və maliyyə imkanları çərçivəsində uşağın inkişafı üçün zəruri olan yaşayış şəraiti ilə təmin edilməsi üzrə başlıca məsuliyyət daşıyırlar; və

- Tərəf Dövlətlər beynəlxalq sazişlərin bağlanması daxil olmaqla, valideyn (valideynlər) və ya digər məsuliyyətli şəxslərdən, xüsusilə belə şəxslər uşağın yaşadığı Dövlətdən fərqli Dövlətdə yaşadıkları halda, uşaqlara görə alimentin tutulmasının təmin edilməsi üçün bütün zəruri tədbirləri görməlidirlər.

Bu Konvensiyayı imzalamağı qərarlaşdırdılar və aşağıdakı müddəalar barədə razılığa gəldilər:

FƏSİL I – MƏQSƏD, ƏHATƏ DAİRƏSİ VƏ ANLAYIŞLAR

Maddə 1

Məqsəd

Hazırkı Konvensiyanın məqsədi xaricdə uşaqlara görə alimentin tutulması və ailənin saxlanılmasının digər formalarının beynəlxalq qaydasının səmərəli təmin edilməsidir, xüsusilə aşağıdakı vasitələrlə:

- a) Razılığa gələn Dövlətlərin orqanları arasında hərtərəfli əməkdaşlıq sisteminin yaradılması;
- b) aliment barədə qərarların verilməsi haqqında müraciətlərin verilməsi üçün imkanların yaradılması;
- c) aliment barədə qərarların tanınması və icrasının təmin edilməsi;
- d) aliment barədə qərarların qısa müddətdə icrası üçün səmərəli tədbirlərin tələb edilməsi.

Maddə 2

Əhatə dairəsi

- 1) Bu Konvensiya aşağıdakılara tətbiq olunur:
  - a) 21 yaşınadək şəxslərə münasibətdə valideyn-uşaq münasibətlərindən irəli gələn aliment üzrə öhdəliklərə;
  - b) müraciət "a" yarım bəndinin əhatə dairəsinə düşən iddia ilə birlikdə edildikdə, ər-arvad üçün aliment barədə qərarın tanınması və icrası və ya icrasına; və
  - c) II və III fəsillər istisna olmaqla, ər-arvad üçün alimentlərə.
- 2) 62-ci maddəyə əsasən hər hansı Razılığa gələn Dövlət Konvensiyanın 1-ci maddəsinin "a" bəndi üzrə tətbiqini 18 yaşına çatmamış şəxslərə məhdudlaşdırmaq hüququnu özündə saxlaya bilər. Belə qeyd-şərt edən Razılığa gələn Dövlətin öz qeyd-şərti ilə istisna edilmiş yaşda olan şəxslərə münasibətdə Konvensiyanın tətbiq olunmasını tələb etmək hüququ yoxdur.
- 3) Hər hansı Razılığa gələn Dövlət 63-cü maddəyə uyğun olaraq Konvensiyanın tətbiq dairəsinin, bütövlükdə və ya hissəvi şəkildə, ailə münasibətləri, valideynlik, nikah və ya digər qohumluq əlaqələrindən yaranan istənilən aliment öhdəliyinə, o cümlədən xüsusilə həssas şəxslərə münasibətdə öhdəlikləri ehtiva etdiyini bəyan edə bilər. Hər hansı belə bəyanat iki Razılığa gələn Dövlət arasında yalnız onların bəyanatlarının əhatə etdiyi eyni aliment öhdəlikləri və Konvensiyanın hissələri üzrə öhdəliklər yaradır.
- 4) Uşaqlara münasibətdə bu Konvensiyanın müddəaları onların valideynlərinin nikah statusundan asılı olmayaraq tətbiq olunur.

Maddə 3 **Anlayışlar**

Bu Konvensiyanın məqsədləri üçün:

- a) “kreditor” xeyrinə aliment ödənməli olan və ya ödənməli olduğu iddia edilən şəxs deməkdir;
- b) “borclu” aliment ödəməli olan və ya ödəməli olduğu iddia edilən şəxs deməkdir;
- c) “hüquqi yardım” ərizəçilərə öz hüquqlarını öyrənmək və onları həyata keçirmək imkanının yaradılması üçün, eləcə də ərizələrə sorğu edilən Dövlətdə səmərəli və hərtərəfli baxılmasını təmin etmək üçün zəruri olan yardım deməkdir. Belə yardımın göstərilməsi vasitələrinə zəruri olduqda hüquqi məsləhət, işin səlahiyyətli orqana təqdim edilməsi, hüquqi nümayəndəlik və icraat xərclərindən azad edilmə daxil ola bilər;
- d) “yazılı saziş” sonrakı istinad məqsədilə istifadə oluna bilməsi üçün əlçatan məlumatları ehtiva edən hər hansı daşıyıcıda qeyd olunan saziş deməkdir;
- e) “aliment haqqında razılaşma” alimentin ödənilməsinə dair yazılı saziş deməkdir, hansı ki:
  - i) səlahiyyətli orqan tərəfindən rəsmi qaydada hazırlanmışdır və ya əsl sənəd kimi qeydiyyatda alınmışdır; və ya
  - ii) səlahiyyətli orqan tərəfindən təsdiqlənmişdir və ya onun tərəfindən bağlanmış, qeydiyyatda alınmış və ya ona təqdim edilmişdir və səlahiyyətli orqan tərəfindən ona yenidən baxıla və ya düzəliş edilə bilər;
- f) “həssas şəxs” fərdi imkanlarının məhdudluğu və ya çatışmazlığı səbəbindən özünü təmin edə bilməyən şəxs deməkdir.

FƏSİL II – İNZİBATİ ƏMƏKDAŞLIQ

Maddə 4

Mərkəzi Orqanların təyin edilməsi

1. Razılığa gələn Dövlət Mərkəzi Orqan təyin edir ki, Konvensiya tərəfindən belə bir orqana həvalə edilmiş vəzifələri yerinə yetirsin.
2. Federativ Dövlətlər, birdən çox hüquqi sistemi olan Dövlətlər və ya tərkibinə muxtar ərazi vahidləri daxil olan Dövlətlər birdən çox Mərkəzi Orqan təyin etmək hüququna malikdirlər və onların funksiyalarının ərazi və şəxslər üzrə əhatə dairəsini müəyyən edirlər. Dövlət birdən çox Mərkəzi Orqan təyin etdikdə, o, həmin Dövlət daxilində olan müvafiq Mərkəzi Orqana çatdırılması üçün hər hansı yazışmaların ünvanlanacağı Mərkəzi Orqan təyin edir.
3. Ratifikasiya və ya qoşulma sənədi saxlanmaq üçün təqdim olunduqda və ya 61-ci maddəyə əsasən bəyanat verildikdə, Razılığa gələn Dövlət Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Daimi Bürosuna öz Mərkəzi Orqanının və ya Mərkəzi Orqanlarının təyin edilməsi, onların əlaqə məlumatları və müvafiq olduqda funksiyalarının əhatə dairəsi barədə məlumat verir. Razılığa gələn Dövlətlər hər hansı dəyişikliklər barədə Daimi Büroya dərhal məlumat verirlər.

Maddə 5

Mərkəzi Orqanların ümumi funksiyaları

Mərkəzi Orqanlar:

a) Konvensiyanın məqsədlərinə nail olmaq üçün bir-biriləri ilə əməkdaşlıq edirlər və öz Dövlətlərində səlahiyyətli orqanlar arasında əməkdaşlığı təşviq edirlər;

b) Konvensiyanın tətbiqi üzrə yaranan çətinliklərin həlli üçün bütün mümkün yolları axtarırlar.

Maddə 6

Mərkəzi Orqanların xüsusi funksiyaları

1. Mərkəzi Orqanlar III fəsilə əsasən təqdim edilən müraciətlər üzrə yardım göstərirlər. Onlar, xüsusilə:

a) bu cür müraciətləri göndərir və qəbul edirlər;

b) bu cür müraciətlərə dair icraatın başlanılmasına təşəbbüs göstərir və ya asanlaşdırırlar.

2. Təqdim olunmuş bu cür müraciətlər barəsində onlar bütün zəruri tədbirləri görürlər:

a) şərtlər tələb etdikdə, hüquqi yardımın göstərilməsini təmin etmək və ya asanlaşdırmaq;

b) borclu və ya kreditorun olduğu yerin müəyyən edilməsinə köməklik göstərmək;

c) aktivlərin yeri daxil olmaqla, borclu və ya kreditorun gəlirləri haqqında və zəruri olduqda, digər maddi şəraiti haqqında müvafiq məlumatın əldə edilməsinə köməklik göstərmək;

d) uyğun olduqda mediasiya, razılaşma və ya digər bənzər prosedurlardan istifadə etməklə alimentin könüllü ödənilməsi üçün dostca həll yollarını həvəsləndirmək;

e) hər hansı gecikmiş borcun tutulması daxil olmaqla, aliment barədə qərarların davam edən icrasını asanlaşdırmaq;

f) aliment ödənişlərinin yığılmasını və sürətli köçürülməsini asanlaşdırmaq;

g) sənədli və ya digər sübutların əldə edilməsini asanlaşdırmaq;

h) zərurət olduqda, alimentin tutulması üçün valideynliyin müəyyən olunmasına yardım etmək;

i) aliment barədə baxılan müraciət üzrə nəticələrin təmin edilməsinə yönəldilmiş, təbiətə əraziyə aid olan zəruri təminedic tədbirlərin görülməsi haqqında icraat başlatmaq və ya icraatın başlanılmasına köməklik göstərmək;

j) sənədlərin təqdim edilməsini asanlaşdırmaq.

3. Bu maddəyə əsasən Mərkəzi Orqanın funksiyalarını, həmin Dövlətin qanunvericiliyinin icazə verdiyi çərçivədə, Dövlət orqanları və ya həmin Dövlətin səlahiyyətli orqanlarına tabe olan digər orqanlar icra edə bilirlər. Razılığa gələn Dövlət belə Dövlət və ya digər orqanların təyin edilməsi, eləcə də onların əlaqə məlumatları və səlahiyyətlərinin həddləri haqqında Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Daimi Bürosuna məlumat verir. Razılığa gələn Dövlətlər hər hansı dəyişikliklər barədə Daimi Büroya dərhal məlumat verirlər.

4. Bu maddə və ya 7-ci maddədə göstərilənlər sorğu edilən Dövlətin qanunvericiliyinə əsasən yalnız məhkəmə orqanlarına məxsus səlahiyyətlərin icra olunmasını Mərkəzi Orqanın üzərinə öhdəlik qoyulması kimi təfsir edilmir.

Maddə 7

Xüsusi tədbirlər barədə sorğular

1. Mərkəzi Orqan səbəblərini göstərməklə, 10-cu maddə üzrə baxılan müraciət olmadıqda 6-cı maddənin 2-ci bəndinin “b”, “c”, “g”, “h”, “i” və “j” yarımbəndlərinə əsasən müvafiq xüsusi tədbirlərin görülməsini digər Mərkəzi Orqana sorğu edə bilər. Sorğu edilən Mərkəzi Orqan potensial ərizəçinin 10-cu maddəyə əsasən müraciət etməsinə və ya bu cür müraciətin başlanılmalı olub-olmadığını müəyyən etməsinə yardım etmək üçün belə tədbirlərin zəruri olduğuna razı olduqda, belə tədbirləri müvafiq qaydada görür.

2. Həmçinin Mərkəzi Orqan sorğu edən Dövlətdə baxılan alimentin tutulması ilə bağlı beynəlxalq xarakterli iş barədə digər Mərkəzi Orqanın etdiyi sorğu üzrə xüsusi tədbirlər görə bilər.

Maddə 8

Mərkəzi Orqanın xərcləri

1. Hər bir Mərkəzi Orqan bu Konvensiyanın tətbiqi ilə əlaqədar yaranan xərclərini özü ödəyir.

2. Mərkəzi Orqanlar 7-ci maddədə nəzərdə tutulan xüsusi tədbirlərin görülməsi barədə sorğu ilə bağlı müstəsna xərclər istisna olmaqla, Konvensiyaya əsasən göstərilən xidmətlərə görə ərizəçidən ödəniş tələb edə bilməzlər.

3. Sorğu edilən Mərkəzi Orqan, 2-ci bənddə qeyd olunan xidmətlərə görə ödənişi əvvəlcədən ərizəçinin həmin xidmətlərin bu cür ödənişlə təqdim edilməsinə dair razılığı olmadan tələb edə bilməz.

FƏSİL III – MÜRACİƏTLƏRİN MƏRKƏZİ ORQANLAR VASİTƏSİLƏ TƏQDİM EDİLMƏSİ

Maddə 9

Müraciətlərin Mərkəzi Orqanlar vasitəsilə təqdim edilməsi

Bu Fəsildə əsasən müraciət ərizəçinin yaşadığı Razılığa gələn Dövlətin Mərkəzi Orqanı vasitəsilə sorğu edilən Dövlətin Mərkəzi Orqanına təqdim edilir. Bu müddəanın məqsədi üçün yaşayış yeri anlayışı sırf fiziki mövcudluğu istisna edir.

Maddə 10

Yol verilən müraciətlər

1. Bu Konvensiyaya müvafiq olaraq alimentin əldə edilməsi məqsədilə kreditor tərəfindən sorğu edən Dövlətdə aşağıdakı kateqoriyalı müraciətlər təqdim edilə bilər:

- a) qərarın tanınması, yaxud tanınması və icra edilməsinə dair;
- b) sorğu edilən Dövlətdə verilən və ya tanınan qərarın icrasına dair;
- c) sorğu edilən Dövlətdə mövcud qərar olmadığı təqdirdə, qərarın verilməsi, o cümlədən zəruri olduqda valideynliyin müəyyən edilməsinə dair;

d) 20-ci maddəyə əsasən tanınma və icra üçün yetərli əsasın olmadığı və ya 22-ci maddənin “b” və ya “e” yarımbəndlərində göstərilən əsaslar səbəbi ilə qərarın tanınması və icrası mümkün olmadıqda, sorğu edilən Dövlətdə qərarın verilməsinə dair;

e) sorğu edilən Dövlətdə verilən qərara düzəliş edilməsinə dair;

f) sorğu edilən Dövlətdən fərqli Dövlətdə verilən qərara düzəliş edilməsinə dair.

2. Barəsində alimentin tutulması haqqında qərar verilmiş borclu tərəfindən sorğu edilən Dövlətdə aşağıdakı kateqoriyalı müraciətlər təqdim edilə bilər:

a) sorğu edilən Dövlətdə verilmiş əvvəlki qərarın icrasının dayandırılmasına və ya icrasının məhdudlaşdırılmasına səbəb olan qərarın tanınması və ya analoji prosedurun həyata keçirilməsinə dair;

b) sorğu edilən Dövlətdə verilmiş qərara düzəliş edilməsinə dair;

c) sorğu edilən Dövlətdən fərqli Dövlətdə verilmiş qərarla düzəliş edilməsinə dair.

3. Bu Konvensiyada nəzərdə tutulan digər hallar istisna olmaqla, 1-ci və 2-ci bəndlərdə qeyd olunan müraciətlərə sorğu edilən Dövlətin qanunvericiliyi tətbiq edilir, və 1-ci bəndin “c”-“f” və 2-ci bəndin “b” və “c” yarımbəndləri üzrə edilən müraciətlərə sorğu edilən Dövlətdə tətbiq oluna bilən yurisdiksiya qaydaları şamil olunur.

Maddə 11

Müraciətin məzmunu

1. 10-cu maddəyə uyğun olaraq təqdim olunan bütün müraciətlərə ən azı aşağıdakılar daxildir:

a) müraciətin və ya müraciətlərin xarakterinin izahı;

b) ərizəçinin adı, ünvanı və təvəllüdü daxil olmaqla əlaqə məlumatları;

c) cavabdehin adı və məlum olduqda ünvanı və təvəllüdü;

d) saxlanılması üçün alimentin sorğu edildiyi hər hansı şəxslərin adları və təvəllüdləri;

e) müraciətin təqdim edilməsi üçün əsaslar;

f) kreditor tərəfindən edilən müraciətdə aliment ödənişinin haraya göndərməli olduğu və ya elektron qaydada köçürülməli olduğu barədə məlumat;

g) 10-cu maddənin 1-ci bəndinin “a” yarımbəndinə və 2-ci bəndinin “a” yarımbəndinə uyğun olaraq edilən müraciətlər istisna olmaqla, sorğu edilən Dövlət tərəfindən 63-cü maddəyə uyğun olaraq edilən bəyanatda nəzərdə tutulan hər hansı informasiya və ya sənədlər;

h) müraciətin icraatı üzrə məsul olan sorğu edən Dövlətin Mərkəzi Orqanının əməkdaşının və ya şöbəsinin adı və əlaqə məlumatları.

2. Müvafiq olduqda və məlum olduğu dərəcədə, müraciətə əlavə olaraq xüsusilə aşağıdakılar daxil edilir:

a) kreditorun maliyyə vəziyyəti;

b) borclunu işə götürənin adı və ünvanı, eləcə də borclunun aktivlərinin növü və yerləşdiyi yer barədə məlumat daxil olmaqla, borclunun maliyyə vəziyyəti;

c) cavabdehin olduğu yerin müəyyən edilməsinə köməklik göstərə biləcək hər hansı digər məlumat.

3. Müraciətə hər hansı zəruri əlavə informasiya və ya sənədlər, o cümlədən ərizəçinin ödənişsiz hüquqi yardım almaq hüququna dair sənədlər əlavə edilir. 10-cu maddənin 1-ci bəndinin "a" yarım bəndində və 2-ci bəndinin "a" yarım bəndində nəzərdə tutulan müraciətlər edildikdə, müraciət yalnız 25-ci maddədə qeyd edilmiş sənədlərlə müşayiət olunur.

4. 10-cu maddəyə uyğun olaraq təqdim olunan müraciət Xüsusi beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransı tərəfindən tövsiyə edilmiş və dərc edilmiş qaydada tərtib edilə bilər.

Madde 12

Mərkəzi Orqanlar vasitəsilə müraciətlərin və işlərin göndərilməsi, qəbul edilməsi və icra olunması

1. Sorğu edən Dövlətin Mərkəzi Orqanı müraciətə baxılması üçün ona məlum olduğu zəruri olan bütün məlumat və sənədlərin müraciətə əlavə edilməsini təmin etmək məqsədilə ərizəçiyə yardım göstərir.

2. Sorğu edən Dövlətin Mərkəzi Orqanı müraciətin Konvensiyanın tələblərinə uyğun olduğunu təsdiqlədikdə, müraciəti ərizəçinin adından və onun razılığı ilə sorğu edilən Dövlətin Mərkəzi Orqanına göndərir. Müraciət 1 nömrəli Əlavə ilə müəyyən edilmiş göndəriş forması ilə müşayiət olunur. Sorğu edilən Dövlətin Mərkəzi Orqanı sorğu etdikdə, sorğu edən Dövlətin Mərkəzi Orqanı 16-cı maddənin 3-cü bəndi, 25-ci maddənin 1-ci bəndinin "a", "b" və "d" yarım bəndləri və 3-cü bəndinin "b" yarım bəndi və 30-cu maddənin 3-cü bəndində göstərilən hər hansı sənədin mənsə Dövlətinin səlahiyyətli orqanı tərəfindən təsdiqlənmiş tam surətini təqdim edir.

3. Sorğu edilən Mərkəzi Orqan müraciətin alındığı tarixdən altı həftə ərzində 2 nömrəli Əlavədə göstərilən formada çatdırılmanı təsdiq edir və sorğu edən Dövlətin Mərkəzi Orqanını müraciətin baxılması prosesində görülmüş və ya görülməli ilk tədbirlər haqqında məlumatlandırır, həmçinin hər hansı əlavə zəruri sənədlər və informasiya sorğu edə bilər. Həmin altı həftəlik müddətdə sorğu edilən Mərkəzi Orqan sorğu edən Mərkəzi Orqana müraciət üzrə icraatın gedişatı ilə bağlı sorğuların cavablandırılması üzrə məsul şəxsin və ya şöbənin adı və əlaqə məlumatlarını təqdim edir.

4. Çatdırılmanın təsdiq edilməsindən sonra üç ay müddətində sorğu edilən Mərkəzi Orqan müraciətin baxılması vəziyyəti haqqında sorğu edən Mərkəzi Orqana məlumat verir.

5. Sorğu edən və sorğu edilən Mərkəzi Orqanlar bir-birilərini aşağıdakılar barədə məlumatlandırır:

a) konkret iş üzrə məsul şəxs və ya şöbə;

b) iş üzrə icraatın gedişatı, həmçinin sorğuları vaxtında cavablandırır.

6. Mərkəzi Orqanlar işə onun şərtlərinin hərtərəfli öyrənilməsi şərti ilə mümkün ola biləcək qədər tez baxırlar.

7. Mərkəzi Orqanlar onların sərəncamında olan ən sürətli və səmərəli əlaqə vasitələrindən istifadə edirlər.

8. Sorğu edilən Mərkəzi Orqan yalnız Konvensiyanın tələblərinə aşkar şəkildə riayət edilmədiyi halda, müraciətə baxmaqdan imtina edə bilər. Bu halda Mərkəzi Orqan öz imtina səbəbləri haqqında sorğu edən Mərkəzi Orqanı dərhal məlumatlandırır.

9. Sorğu edilən Mərkəzi Orqan yalnız əlavə sənədlərin və ya informasiyanın olmaması əsası ilə müraciəti rədd edə bilməz. Lakin sorğu edilən Mərkəzi Orqan sorğu edən Mərkəzi Orqandan həmin əlavə sənədləri və ya informasiyanı tələb edə bilər. Əgər üç ay müddətində və ya sorğu edilən Mərkəzi Orqan tərəfindən müəyyən olunan daha uzun müddət ərzində sorğu edən Mərkəzi Orqan bunu etməzsə, sorğu edilən Mərkəzi Orqan müraciətə baxılmanın dayandırılmasına dair qərar verə bilər. Belə halda o, bu qərar barədə sorğu edən Mərkəzi Orqana məlumat verir.

Madde 13

Əlaqə vasitələri

Bu fəslə əsasən Razılığa gələn Dövlətlərin Mərkəzi Orqanları vasitəsilə təqdim edilən hər hansı müraciət və ona əlavə edilmiş və ya Mərkəzi Orqan tərəfindən təqdim edilmiş hər hansı sənəd və ya informasiya yalnız müvafiq Mərkəzi Orqanlar arasında istifadə edilən daşıyıcı və ya əlaqə vasitəsi səbəbi ilə cavabdeh tərəfindən mübahisələndirilə bilməz.

Madde 14

Prosedurlara səmərəli çıxış

1. Sorğu edilən Dövlət bu fəslə əsasən edilən müraciətlərdən irəli gələn icra və şikayət prosedurları daxil olmaqla, prosedurlara səmərəli çıxışla ərizəçiləri təmin edir.

2. Belə səmərəli çıxışı təmin etmək üçün sorğu edilən Dövlət 3-cü bəndin tətbiq edildiyi hallar istisna olmaqla 14-17-ci maddələrə əsasən ödənişsiz hüquqi yardım göstərir.

3. Sorğu edilən Dövlət belə ödənişsiz hüquqi yardım göstərmək öhdəliyini o halda və o həddə daşımır ki, həmin Dövlətin prosedurları ərizəçiyə işini belə yardıma ehtiyac olmadan aparmağa imkan yaratsın və Mərkəzi Orqan zəruri olduqda belə xidmətləri ödənişsiz təqdim etsin.

4. Ödənişsiz hüquqi yardım almaq hüququ analoji yerli işlərə baxılma zamanı verilən belə hüquqdan az olmamalıdır.

5. Konvensiya çərçivəsində prosesual hərəkətlərlə bağlı xərc və məsrəflərin ödənilməsi zəmanəti qismində necə tərif edilməsindən asılı olmayaraq girovun, təminatın, depozitin təqdim edilməsi haqqında tələblərin təyin edilməsinə yol verilmir.

Madde 15

Yetkinlik yaşına çatmayanların xeyrinə alimentin tutulmasına dair müraciətlər üçün ödənişsiz hüquqi yardım

1. Sorğu edilən Dövlət bu fəslə müvafiq olaraq kreditor tərəfindən təqdim edilən, valideynlərlə 21 yaşına çatmamış şəxslər arasındakı əlaqələrdən irəli gələn aliment üzrə öhdəliklərə aid olan bütün müraciətlər barəsində ödənişsiz hüquqi yardım göstərir.

2. Sorğu edilən Dövlət 1-ci bəndin müddəalarına baxmayaraq, sorğu edilən Dövlət 10-cu maddənin 1-ci bəndinin "a" və "b" yarımbəndlərində nəzərdə tutulan müraciətlərdən başqa müraciətlər və 20-ci maddənin 4-cü bəndinin qüvvəsi şamil edilən işlər barəsində müraciət və ya şikayətin aşkar şəkildə mahiyyəti üzrə əsaslı olmadığını hesab etdikdə, ödənişsiz hüquqi yardımın göstərilməsindən imtina edə bilər.

Madde 16

Uşağa mümkün olan maddi vəsaitin qiymətləndirilməsinə dair icazə verilməsi haqqında bəyanat

1. 15-ci maddənin 1-ci bəndinin müddəalarına baxmayaraq Dövlət 63-cü maddəyə əsasən, 10-cu maddənin 1-ci bəndinin "a" və b" yarımbəndlərində nəzərdə tutulan müraciətlərdən və barəsində 20-ci maddənin 4-cü bəndinin qüvvəsi şamil edilən hallardan başqa bütün müraciətlər barəsində uşağın maddi vəziyyətinin qiymətləndirilməsinin aparılması şərtilə ödənişsiz hüquqi yardım göstərəcəyini bəyan edə bilər.

2. Eyni zamanda, Dövlət yuxarıda qeyd ediləni bəyan etdikdə yoxlamanın keçirilməsi üçün zəruri olan maliyyə meyarları da daxil olmaqla ərizə ilə uşağın maddi vəziyyətinin qiymətləndirilməsinin aparılması qaydaları haqqında məlumatı Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Daimi Bürosuna təqdim edir.

3. 1-ci bənddə istinad olunan, həmin bənddə istinad olunan bəyanatı edən Dövlətə ünvanlanmış müraciətə ərizəçinin 2-ci bənd ilə müəyyən edilmiş uşağın maddi vəziyyətinin meyarlara uyğun olmasını göstərən formal təsdiqi daxil edilir. Sorğu edilən Dövlət uşağın maddi vəziyyəti haqqında əlavə məlumatı yalnız ərizəçi tərəfindən təqdim edilmiş məlumatın qeyri-dəqiq olmasını güman etməyə kifayət qədər əsaslı səbəbləri olduqda tələb edə bilər.

4. Bu fəslə əsasən uşaqla valideyn münasibətlərindən irəli gələn aliment öhdəlikləri məsələləri üzrə edilən müraciətlər barəsində hüquqi yardım uşağın xeyrinə sorğu edilən Dövlətin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq 1-3-cü bəndlərə uyğun olaraq təqdim edilən yardımla müqayisədə çox həcmdə təmin olunduqda, hüquqi yardım mümkün ola biləcək maksimum həcmdə göstərilir.

Madde 17

15-ci və 16-cı maddələrin qüvvəsi şamil edilməyən müraciətlər

Bu Konvensiya çərçivəsində müraciətlər 15-ci və 16-cı maddələri ilə əhatə edilən kateqoriyalara aid olmadıqda:

a) ödənişsiz hüquqi yardımın təqdim edilməsi maddi vəziyyətin və ya işin hallarının qiymətləndirilməsinə əsasən həyata keçirilə bilər;

b) qərar verilən Dövlətdə ödənişsiz hüquqi yardım almış ərizəçinin tanınma və ya icra haqqında məsələnin hər hansı baxılması zamanı ödənişsiz hüquqi yardımdan ən azından buna bənzər vəziyyətlərdə sorğu edilən Dövlətin qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulan həcmdə istifadə etmək imkanına malikdir.

FƏSİL IV – İCRAATIN BAŞLADILMASINA QOYULAN MƏHDUDİYYƏTLƏR

Madde 18

İcraat üzrə məhdudiyətlər

1. Qərar kreditörün daimi yaşadığı Razılığa gələn Dövlətdə verildikdə, qərarla düzəliş edilməsi və ya yeni qərarın verilməsi üzrə icraat hər hansı digər Razılığa gələn Dövlətdə borclu tərəfindən başlanıla bilməz.

2. 1-ci bənd aşağıdakı hallarda tətbiq edilmir:

a) uşaqlar barəsində aliment öhdəliklərinə aid mübahisələr istisna olmaqla, tərəflər arasında həmin digər Razılığa gələn Dövlətin yurisdiksiyası haqqında yazılı razılıq olduqda;

b) kreditor aşkar şəkildə həmin digər Razılığa gələn Dövlətin yurisdiksiyasına tabe olduğunu bəyan etdikdə və ya ilk fürsət yarandıqda, baxılan işin mahiyyəti üzrə yurisdiksiyaya qarşı etiraz etmədikdə;

c) mənşə Dövlətin səlahiyyətli orqanı yurisdiksiya çərçivəsində qərarda düzəliş edilməsi və ya yenisinin verilməsi üzrə səlahiyyətləri həyata keçirə bilmədikdə və ya bundan imtina etdikdə; və ya

d) qərarda düzəliş edilməsi və ya yeni qərarın verilməsi üzrə icraatın başlanılması ehtimal edilən Razılığa gələn Dövlətdə mənşə Dövlətdə verilən qərar tanına və ya icra oluna bilən elan edilməsi mümkün olmadıqda.

FƏSİL V – TANINMA VƏ İCRA

Maddə 19

Fəslin əhatə dairəsi

1. Bu fəsil aliment öhdəlikləri üzrə məhkəmə və ya inzibati orqanlar tərəfindən verilmiş qərarlara tətbiq olunur. “Qərar” anlayışına, həmçinin belə orqan qarşısında bağlanmış və ya onun tərəfindən təsdiqlənmiş barışıq sazişi və ya razılaşma daxildir. Qərara indeksasiya yolu ilə avtomatik tənzimləmə və gecikmiş borcların, yığılmış alimentlərin və ya faizlərin ödənilməsi tələbi, eləcə də məbləğ və xərclərin müəyyənləşdirilməsi daxil edilə bilər.

2. Qərar yalnız aliment öhdəliklərinə aid olmadığı təqdirdə, bu fəslin təsiri qərarın aliment öhdəliklərinə aid olan hissələri ilə məhdudlaşır.

3. 1-ci bəndin məqsədləri üçün “inzibati orqan” dövlət orqanı deməkdir və onu təsis edən Dövlətin qanunvericiliyinə əsasən onun qərarları:

a) məhkəmə orqanı tərəfindən şikayət və ya yenidən baxılması predmeti ola bilər; və

b) eyni məsələ üzrə məhkəmə orqanının qərarı ilə eyni qüvvəyə və təsirə malikdir.

4. Bu fəsil həmçinin 30-cu maddəyə müvafiq olan aliment haqqında razılaşmalara tətbiq edilir.

5. Bu fəslin müddəaları həmçinin 37-ci maddəyə əsasən ünvanlanan Dövlətin səlahiyyətli orqanına birbaşa edilən tanınma və icra sorğularına tətbiq edilir.

Maddə 20

Tanınma və icra üçün əsaslar

1. Bir Razılığa gələn Dövlətdə (“mənşə Dövlət”) verilən qərar digər Razılığa gələn Dövlətlərdə aşağıdakı şərtlərlə tanınır və icra olunur:

a) icraat başlanan zaman cavabdeh mənşə Dövlətdə daimi yaşadığı təqdirdə;

b) cavabdeh açıq şəkildə və ya işin mahiyyəti üzrə müdafiə olunarkən ilk fürsətdə yurisdiksiyaya etiraz bildirməməklə yurisdiksiyaya tabe olduğu təqdirdə;

c) icraat başlanan zaman kreditor mənşə Dövlətdə daimi yaşadığı təqdirdə;

d) xeyrinə aliment tutulması barədə qərar verilən uşaq icraat başlanan zaman mənşə Dövlətdə daimi yaşadığı təqdirdə, o şərtlə ki, cavabdeh uşaqla birlikdə həmin Dövlətdə yaşamışdır və ya həmin Dövlətdə yaşayış yeri olmuş və orada uşağı dəstəklə təmin etmişdir;

e) uşaqlara münasibətdə aliment öhdəlikləri üzrə mübahisələr istisna olmaqla tərəflər arasında yurisdiksiyaya dair yazılı razılaşma olduğu təqdirdə; və ya

f) qərar şəxsi status və ya valideynlik məsuliyyəti məsələsi üzrə yurisdiksiya həyata keçirən orqan tərəfindən verildiyi təqdirdə, həmin yurisdiksiyanın yalnız tərəflərdən birinin vətəndaşlığına əsaslandığı hallar istisna olmaqla.

2. Razılığa gələn Dövlət 62-ci maddəyə uyğun olaraq 1-ci bəndin “c”, “e” və ya “f” yarımbəndlərinə dair qeyd-şərt edə bilər.

3. 2-ci bəndə uyğun olaraq qeyd-şərt edən Razılığa gələn Dövlət, bu Dövlətin qanunvericiliyinə uyğun olaraq həmin Dövlətin orqanları bənzər faktiki hallarda bu cür qərarı vermək yurisdiksiyasına malik olduğu halda, qərarı tanıyır və icra edir.

4. Razılığa gələn Dövlət 2-ci bəndə uyğun qeyd-şərtin aparılması nəticəsi kimi qərarın verilməsi mümkün olmadığı və borclunun həmin Dövlətdə daimi yaşadığı halda kreditorun maraqlarında qərarın verilməsi üçün bütün zəruri tədbirləri görür. Bundan əvvəlki cümlə 19-cu maddənin 5-ci bəndinə əsasən birbaşa edilən tanınma və icra haqqında müraciətlərə və ya 2-ci maddənin 1-ci bəndinin “b” yarımbəndində istinad olunan aliment iddialarına tətbiq edilmir.

5. 18 yaşına çatmamış uşağın xeyrinə olan və yalnız 1-ci bəndin “c”, “e” və ya “f” yarımbəndləri üzrə edilən qeyd-şərt səbəbi ilə tanına bilməyən qərar, ünvanlanan Dövlətdə həmin uşağa aliment almaq hüququ verən qərar kimi qəbul olunur.

6. Qərar yalnız mənşə Dövlətdə qüvvəsi olduğu təqdirdə tanınır və yalnız mənşə Dövlətdə icra oluna bildiyi təqdirdə icra edilir.

Maddə 21

Qərarların bölünməsi, qismən tanınması və icrası

1. Ünvanlanan Dövlət qərarı bütövlüklə tanıya və ya icra edə bilmədikdə, o, qərarın tanına və ya icra edilə bilən hər hansı bölünə bilən hissəsini tanıyır və ya icra edir.

2. Qərarın hissəvi tanınması və ya icrası üçün müraciət edilməsinə hər zaman yol verilir.

Maddə 22

Tanınma və icradan imtina edilməsi üçün əsaslar

Aşağıdakı hallarda qərarın tanınması və icrasından imtina edilə bilər:

a) qərarın tanınması və icrası aşkar şəkildə ünvanlanan Dövlətin ictimai asayişinə (“ordre public”) zidd olduğu təqdirdə;

b) prosedur məsələsi ilə əlaqədar qərar dələduzluq yolu ilə əldə edildiyi təqdirdə;

c) eyni tərəflər arasında və eyni məsələ üzrə icraat sorğu edilən Dövlətin orqanında həyata keçirildiyi və həmin icraat əvvəl qaldırıldığı təqdirdə;

d) qərar ünvanlanan Dövlətdə və ya digər Dövlətdə eyni tərəflər arasında və eyni məqsədlə verilən qərara zidd olduğu təqdirdə, o şərtlə ki, bu sonuncu qərar onun ünvanlanan Dövlətdə tanınması və icrası üçün zəruri olan şərtlərə cavab versin;

e) cavabdeh mənşə Dövlətdə aparılan icraatda iştirak etmədiyi və ya təmsil olunmadığı halda:

i) mənşə Dövlətin qanunvericiliyi icraat haqqında bildiriş nəzərdə tutulduğu halda, cavabdeh lazımi qaydada icraat haqqında xəbərdar olunmadığı və ya dinlənilməsinə fürsət verilmədiyi təqdirdə; və ya

ii) mənşə Dövlətin qanunvericiliyində icraat haqqında bildiriş nəzərdə tutulmadığı halda, cavabdeh lazımi qaydada qərar haqqında xəbərdar olunmadığı və ona həmin qərarı fakt və hüquq üzrə mübahisələndirməyə və ya şikayət etməyə fürsət verilmədiyi təqdirdə; və ya

iii) qərar 18-ci maddə pozulmaqla verildiyi təqdirdə.

Madde 23

Qərarın tanınması və icrası haqqında müraciətin təqdim edilməsi proseduru

1. Konvensiyanın müddəalarına uyğun olaraq qərarın tanınması və icrası proseduru ünvanlanan Dövlətin qanunvericiliyinə uyğun olaraq tənzimlənir.

2. Qərarın tanınması və icrası haqqında müraciət III fəslə əsasən Mərkəzi Orqanlar vasitəsilə təqdim edildikdə, sorğu edilən Mərkəzi Orqan dərhal:

a) müraciəti səlahiyyətli orqana ötürür və o, gecikdirmədən qərarı icra oluna bilən elan edir və ya onu icra edilməsi üçün qeydiyyat alır; və ya

b) səlahiyyətli orqan özündürsə, belə addımları özü atır.

3. 19-cu maddənin 5-ci bəndinə uyğun olaraq sorğu birbaşa ünvanlanan Dövlətin səlahiyyətli orqanına edildikdə, həmin orqan gecikdirmədən qərarı icra oluna bilən elan edir və ya onu icra edilməsi üçün qeydiyyat alır.

4. Elan edilməkdən və ya qeydiyyat alınmaqdan yalnız 22-ci maddənin "a" yarım bəndində göstərilmiş əsasla imtina edilə bilər. Bu mərhələdə nə ərizəçi, nə də cavabdeh hər hansı sənədləri təqdim etmək hüququna malik deyillər.

5. Ərizəçi və cavabdeh 2-ci və 3-cü bəndlərə əsasən edilən elan və ya qeydiyyat və ya 4-cü bəndə əsasən edilən imtina barədə dərhal məlumatlandırılır və onlar qərarı fakt və hüquq üzrə mübahisələndirə və ya şikayət edə bilərlər.

6. Mübahisələndirmə və ya şikayət 5-ci bəndə uyğun olaraq verilən bildirişdən sonra 30 gün müddətində təqdim olunur. Mübahisə edən tərəf elan və ya qeydiyyatın edildiyi və ya bunlardan imtina edildiyi Razılığa gələn Dövlətdə yaşamadığı təqdirdə, mübahisələndirmə və ya şikayət bildirişdən sonra 60 gün müddətində təqdim olunur.

7. Mübahisələndirmə və ya şikayətin verilməsi yalnız aşağıdakı əsaslarla həyata keçirilə bilər:

a) tanınma və icradan imtina üçün 22-ci maddədə göstərilən əsaslar;

b) 20-ci maddəyə uyğun olaraq tanınma və icra üçün əsaslar;

c) 25-ci maddənin 1-ci bəndinin "a", "b" və ya "d" yarım bəndləri və ya 3-cü bəndinin "b" yarım bəndinə əsasən göndərilən hər hansı sənədin etibarlılığı və ya bütövlüyü.

8. Həmçinin cavabdeh tərəfindən qərarın mübahisələndirilməsi və ya ondan şikayətin verilməsi keçmişdə edilmiş ödənişlərə tanınma və icraya aid olan dərəcədə borcun könüllü ödənilməsi faktı ilə əsaslandırıla bilər.

9. Mübahisələndirmə və ya şikayətin verilməsi nəticəsində verilmiş qərar haqqında ərizəçi və cavabdeh vaxtında məlumatlandırılır.

10. Ünvanlanan Dövlətin qanunvericiliyinin icazə verdiyi əlavə şikayət müstəsna hallar olmadıqda, qərarın icrasına münasibətdə dayandırılma təsiri göstərə bilməz.

11. Tanınma və icra, eləcə də hər hansı şikayət barədə qərar verərkən, səlahiyyətli orqan operativ hərəkət edir.

Maddə 24

Tanınma və icra barədə müraciət üzrə alternativ prosedur

1. 23-cü maddənin 2-11-ci bəndlərində nəzərdə tutulan qaydalara baxmayaraq Dövlət, 63-cü maddəyə uyğun olaraq bəyan edə bilər ki, o, hazırkı maddədə göstərilən tanınma və icra prosedurunu tətbiq edəcəkdir.

2. Qərarın tanınması və icra edilməsi haqqında müraciət III fəslə uyğun olaraq Mərkəzi Orqanlar vasitəsilə təqdim olunduqda, sorğu edilən Mərkəzi Orqan vaxtında:

a) tanınma və icra haqqında müraciət üzrə qərar verən səlahiyyətli orqana müraciəti ötürür; və ya

b) səlahiyyətli orqan özündürsə, belə qərarı özü verir.

3. Tanınma və icra haqqında qərar səlahiyyətli orqan tərəfindən cavabdeh lazımı qaydada və vaxtında icraatın başlanması barədə məlumatlandırıldıqdan və hər iki tərəfə dinlənilməsi üçün kifayət qədər fürsət təqdim olunduqdan sonra verilir.

4. Səlahiyyətli orqan tərəfindən öz şəxsi mülahizəsinə görə 22-ci maddənin "a", "c" və ya "d" yarım-bəndlərində şərh edilmiş tanınma və icra üçün əsaslara yenidən baxmaq hüququna malikdir. 20, 22-ci maddələrdə və 23-cü maddənin 7-ci bəndinin "c" yarım-bəndində sadalanmış əsaslara cavabdehin tələbi ilə və ya 25-ci maddəyə uyğun olaraq təqdim olunmuş sənədlərin məzmununda şübhələrin yaranması hallarında yenidən baxıla bilər.

5. Qərarın tanınması və icra olunmasından imtina keçmişdə həyata keçirilməli olan ödənişlərə aid olan dərəcədə tanınma və icra borcunun bağlanması faktına əsaslanıla bilər.

6. Ünvanlanan Dövlətin qanunvericiliyinin icazə verdiyi hər hansı şikayət müstəsna hallar olmadıqda, qərarın icrasına münasibətdə dayandırılma təsiri göstərə bilməz.

7. Tanınma və icra, eləcə də hər hansı şikayət barədə qərar verərkən səlahiyyətli orqan operativ hərəkət edir.

Maddə 25

Sənədlər

1. 23-cü və ya 24-cü maddələrə uyğun olaraq göndərilən tanınma və icra haqqında müraciətlərə aşağıdakı sənədlər əlavə olunur:

a) qərarın tam mətni;

b) mənşə Dövlətdə qərarın icra edilə bilən olduğunu təsdiq edən sənəd və qərar inzibati orqan tərəfindən verildikdə, 19-cu maddənin 3-cü bəndinin tələblərinin yerinə yetirildiyini təsdiq edən sənəd, 57-ci maddəyə uyğun olaraq Dövlət onun inzibati orqanlarının qərarlarının hər zaman həmin tələblərə uyğun olacağını bildirdiyi hal istisna olmaqla;

c) cavabdeh mənşə Dövlətdə icraatın gedişində şəxsən iştirak etmədiyi və ya nümayəndə tərəfindən təmsil onunmadığı halda, cavabdehin icraat haqqında lazımı qaydada xəbərdar olması və dinlənilməsi firsətinin olmasını və ya cavabdehin lazımı qaydada qərar haqqında xəbərdar olmasını və həmin qərarı fakt və hüquq üzrə mübahisələndirmək firsətinin olmasını təsdiq edən sənəd və ya sənədlər;

d) zəruri halda hər hansı gecikmiş borcun məbləğini və həmin məbləğin hesablandığı tarixi göstərən sənəd;

e) qərar borcun avtomatik indeksasiyanı müəyyən edən zəruri hallarda müvafiq hesablamaların həyata keçirilməsi üçün zəruri olan informasiyanı ehtiva edən sənəd;

f) zəruri hallarda ərizəçinin mənşə Dövlətdə hansı növ ödənişsiz yardım aldığını təsdiq edən sənədlər.

2. 23-cü maddənin 7 bəndinin "c" yarım bəndinə uyğun olaraq edilən mübahisələndirmə və ya şikayət və ya ünvanlanan Dövlətin səlahiyyətli orqanı tərəfindən edilən sorğu əsasında mənşə Dövlətin səlahiyyətli orqanı tərəfindən təsdiqlənmiş aidiyyəti sənədin tam surəti aşağıdakılar tərəfindən dərhal təqdim olunur:

a) müraciət III fəslə əsasən edildikdə, sorğu edən Dövlətin Mərkəzi Orqanı tərəfindən;

b) müraciət ünvanlanan Dövlətin səlahiyyətli orqanına birbaşa edildikdə, ərizəçi tərəfindən.

3. Razılığa gələn Dövlət 57-ci maddəyə uyğun olaraq bildirə bilər ki:

a) müraciətə mənşə Dövlətin səlahiyyətli orqanı tərəfindən təsdiq olunmuş qərarın tam surəti əlavə olunmalıdır;

b) onun tərəfindən qərarın tam mətni əvəzinə mənşə Dövlətin səlahiyyətli orqanı tərəfindən tərtib olunmuş qərardan Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransı tərəfindən tövsiyə və dərc edilmiş qaydada təqdim oluna biləcək annotasiya və ya çıxarışın qəbul olunduğu hallar; və ya

c) o, 19-cu maddənin 3-cü bəndinin tələblərinin yerinə yetirilməsini təsdiq edən sənəd tələb etmir.

Maddə 26

Tanınma barədə müraciət üzrə prosedur

Bu fəsil müvafiq dəyişikliklərin nəzərə alınması ilə icra edilməsi imkanı tələbinin mənşə Dövlətdə qərarın hüquqi qüvvəsinin mövcud olması tələbi ilə əvəz edilməsi şərti ilə qərarın tanınması haqqında müraciətlərə tətbiq olunur.

Maddə 27

Faktların müəyyən edilməsi

Ünvanlanan Dövlətin hər hansı səlahiyyətli orqanı mənşə Dövlətin yurisdiksiyasına əsaslandığı, onun orqanı tərəfindən müəyyən edilən faktları tanıyır.

Maddə 28

Mahiyyət üzrə yenidən baxılmama

Ünvanlanan Dövlətin hər hansı səlahiyyətli orqanı qərara mahiyyət üzrə yenidən baxmır.

Maddə 29

Uşağın və ya ərizəçinin fiziki iştirakının tələb edilməməsi

Bu fəslə uyğun olaraq ünvanlanan Dövlətdə hər hansı prosessual hərəkətlərin həyata keçirilməsi zamanı uşağın və ya ərizəçinin fiziki iştirakı tələb olunmur.

Maddə 30

Aliment haqqında sazişlər

1. Razılığa gələn Dövlətdə aliment haqqında bağlanmış saziş, bağlanıldığı Dövlətdə icra edilə bilən qərar olması şərtilə, bu fəsildə nəzərdə tutulan qərar kimi tanınır və icra olunur.

2. 10-cu maddənin 1-ci bəndinin "a" və "b" yarımbəndləri və 2-ci bəndinin "a" yarımbəndinin məqsədləri üçün "qərar" anlayışına aliment haqqında saziş daxildir.

3. Aliment haqqında sazişin tanınması və icrası üçün müraciət aşağıdakı sənədlərlə müşayiət olunur:

a) aliment haqqında sazişin tam mətni; və

b) aliment haqqında konkret sazişin mənsə Dövlətdə qərar kimi icra edilə bildiyini göstərən sənəd.

4. Aliment haqqında sazişin tanınmasından və icrasından aşağıdakı hallarda imtina edilə bilər:

a) tanınma və icra aşkar şəkildə ünvanlanan Dövlətin ictimai asayişinə zidd olduqda;

b) aliment haqqında saziş dələduzluq və ya saxtalaşdırma yolu ilə əldə edildikdə;

c) aliment haqqında saziş eyni tərəflər və eyni məqsədlə ünvanlanan Dövlətdə və ya digər Dövlətdə verilmiş qərara zidd olduqda, o şərtlə ki, bu sonuncu qərar onun ünvanlanan Dövlətdə tanınması və icrası üçün zəruri şərtlərə cavab versin.

5. 20-ci, 22-ci maddələri, 23-cü maddənin 7-ci bəndi və 25-ci maddənin 1-ci və 3-cü bəndləri istisna olmaqla və müvafiq dəyişiklikləri nəzərə almaqla, həmin fəslin müddəaları, aşağıdakılar istisna olmaqla aliment haqqında sazişlərin tanınmasına və icrasına tətbiq olunur:

a) yalnız 4-cü bəndin "a" yarımbəndi ilə müəyyən edilmiş əsaslarla 23-cü maddənin 2-ci və 3-cü bəndlərinə uyğun olaraq elandan və ya qeydiyyatdan imtina edilə bilər;

b) 23-cü maddənin 6-cı bəndinə əsasən mübahisələndirmə və ya şikayətin verilməsi yalnız aşağıdakılara əsaslanıla bilər:

i) tanınmadan və icradan imtina üçün 4-cü bəndlə müəyyən edilmiş əsaslara;

ii) 3-cü bəndə uyğun olaraq göndərilmiş istənilən sənədin etibarlılığı və bütövlüyyəne;

c) 24-cü maddənin 4-cü bəndi üzrə prosedur barəsində səlahiyyətli orqan öz təşəbbüsü ilə bu maddənin 4-cü bəndinin "a" yarımbəndinə əsasən tanınma və icradan imtinanın əsasına yenidən baxa bilər. O, bu maddənin 4-cü bəndində göstərilən bütün əsaslara və 3-cü bəndə əsasən göndərilən hər hansı sənədin etibarlılığına və bütövlüyyəne baxa bilər, əgər cavabdeh bu məsələni qaldırırsa və ya bu əsaslarla bağlı məsələ həmin sənədlərin məzmunundan irəli gələrsə.

6. Razılığa gələn Dövlətin səlahiyyətli orqanı tərəfindən qeyd edilən sazişin mübahisələndirilməsinə baxılırsa, aliment haqqında sazişin tanınması və icrası üzrə icraat dayandırılır.

7. Dövlət 63-cü maddəyə uyğun olaraq aliment haqqında sazişin tanınması və icrası haqqında müraciətlərin yalnız Mərkəzi Orqanlar vasitəsilə təqdim oluna bildiyini bəyan edə bilər.

8. Razılığa gələn Dövlət 62-ci maddəyə uyğun olaraq aliment haqqında sazişi tanınamamaq və icra etməmək hüququnu özündə saxlaya bilər.

Maddə 31

Müvəqqəti və təsdiqedicilərin birləşmiş təsiri nəticəsində verilən qərarlar

Bir Dövlətdə verilmiş müvəqqəti qərarın və digər Dövlətdə ("təsdiq edən Dövlət") verilmiş təsdiqedicilərin birləşmiş təsiri nəticəsində qərar verildikdə:

- a) bu fəslin məqsədləri üçün bu Dövlətlərdən hər biri mənşə Dövlət hesab olunur;
- b) təsdiq edən Dövlətdə aparılan icraat barədə cavabdeh vaxtında məlumatlandırıldıqda və onun müvəqqəti qərara etiraz etmək fürsəti olduqda, 22-ci maddənin "e" yarımbəndinin tələbləri yerinə yetirilir;
- c) qərar təsdiq edən Dövlətdə icra edilə bilsə, qərarın mənşə Dövlətdə icra edilə bilən olması ilə bağlı 20-ci maddənin 6-cı bəndinin tələbi yerinə yetirilir; və
- d) 18-ci maddə Dövlətlərdən birində qərara düzəliş edilməsi ilə bağlı başlanılan icraata mane olmur.

FƏSİL VI – ÜNVANLANAN DÖVLƏT TƏRƏFİNDƏN İCRA

Maddə 32

Daxili qanunvericiliyə uyğun olaraq icra

1. Bu fəslin müddəalarına əsasən icra ünvanlanan Dövlətin qanunvericiliyinə uyğun olaraq həyata keçirilir.
2. İcra dərhal həyata keçirilir.
3. Mərkəzi Orqanlar vasitəsilə edilən müraciətlərə münasibətdə V fəslə uyğun olaraq qərar icra edilə bilən elan olunduqda və ya icra üçün qeydiyyat alındıqda, icra ərizəçi tərəfindən hər hansı əlavə hərəkətə zərurət olmadan aparılır.
4. Aliment öhdəliklərinin qüvvədə olması müddətinə aid olan və mənşə Dövlətdə qüvvədə olan bütün qaydalar hüquqi qüvvəyə malikdir.
5. Gecikmiş borcun tutulması ilə bağlı müddət üzrə hər hansı məhdudiyət, hansının daha uzun müddət nəzərdə tutulmasından asılı olaraq, ya mənşə Dövlətin qanunvericiliyinə uyğun və ya ünvanlanan Dövlətin qanunvericiliyinə uyğun olaraq müəyyən edilir.

Maddə 33

Ayrı-seçkiliklərin olmaması

Ünvanlanan Dövlət Konvensiya çərçivəsində işlərə münasibətdə ən azından daxili işlər üçün nəzərdə tutulan icra üsullarını təmin edir.

Maddə 34

İcra tədbirləri

1. Razılığa gələn Dövlətlər bu Konvensiyaya uyğun olaraq daxili qanunvericilikdə nəzərdə tutulan qərarların icrası üzrə səmərəli tədbirləri əlçatan edirlər:

2. Bu cür tədbirlərə aid ola bilər:

a) əməkhaqqının tutulması;

b) bank hesabları və digər pul mənbələrinin üzərinə həbs qoyulması;

c) sosial sığorta üzrə ödənişlərdən tutulmalar;

d) əmlakın həbsi və ya məcburi satışı;

e) vergi təzminatının tutulması;

f) pensiya ödənişlərinin tutulması və ya onların üzərinə həbs qoyulması;

g) kredit bürosu hesabatlarının aparılması;

h) müxtəlif lisenziyaların (məsələn sürücülük vəsiqələrinin) verilməsindən imtina, dayandırılması və ya ləğv edilməsi;

i) tələblərin könüllü yerinə yetirilməsinə nail olmaq məqsədilə mediasiya, razılaşma və ya analogi proseslərdən istifadə.

Maddə 35

Pul vəsaitlərinin köçürülməsi

1. Razılığa gələn Dövlətlərə, o cümlədən beynəlxalq sazişlərin köməyi ilə aliment qismində ödəniləcək vəsaitlərin köçürülməsi üzrə maksimum qənaətcil və səmərəli üsulların təşviq olunması tövsiyə edilir.

2. Qanunvericiliyinə uyğun olaraq pul vəsaitlərinin köçürülməsinə məhdudiyətlər qoyan Razılığa gələn Dövlət bu Konvensiyaya uyğun olaraq ödəniləcək pul vəsaitlərinin köçürülməsinə ən yüksək prioritet verir.

FƏSİL VII – DÖVLƏT ORQANLARI

Maddə 36

Ərizəçilər qismində çıxış edən Dövlət orqanları

1. 10-cu maddənin 1-ci bəndinin "a" və "b" yarımbəndlərinə əsasən edilən tanınma və icra haqqında müraciətlərin və 20-ci maddənin 4-cü bəndinin əhatə etdiyi işlərin məqsədləri üçün "kreditor" anlayışına xeyrinə aliment ödəniləcək və ya aliment əvəzinə təqdim olunmuş müavinətə görə xeyrinə vəsait ödəniləcək şəxsin maraqlarında çıxış edən dövlət orqanları daxildir.

2. Xeyrinə aliment ödəniləcək və ya kreditorun xeyrinə aliment əvəzinə təqdim olunmuş müavinətə görə vəsait ödəniləcək şəxsin maraqlarında dövlət orqanının çıxış etmək hüququ həmin orqanın tabe olduğu hüquqla tənzimlənir.

3. Dövlət orqanı aşağıdakıların tanınmasını və ya icrasını istəyə bilər:

a) aliment əvəzinə müavinət ödədiyini iddia edən dövlət orqanının müraciəti əsasında borclunun əleyhinə verilən qərar;

b) kreditora aliment əvəzinə ödənilən müavinətin məbləği ilə bağlı kreditor ilə borclu arasında verilən qərar.

4. Sorğu edildikdə, qərarın tanınması və icrası haqqında müraciət edən dövlət orqanı 2-ci bəndə əsasən onun hüququnu təsdiq edən və müavinətin kreditora təqdim olunmasını təsdiq edən bütün zəruri sənədləri təqdim edir.

FƏSİL VIII – ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 37

Səlahiyyətli orqanlara birbaşa sorğular

1. Konvensiya Razılığa gələn Dövlətin daxili qanunvericiliyində nəzərdə tutula biləcək, həmin Konvensiyanın fəaliyyət sahəsinə aid olan hallarda, 18-ci maddəyə əsasən alimentin alınması məqsədilə qərarın verilməsi və ya ona düzəliş edilməsi daxil olmaqla, fiziki şəxsə (ərizəçiyə) həmin Dövlətin səlahiyyətli orqanına birbaşa müraciət etməyə imkan yaradan prosedurların tətbiq edilməsi imkanlarını istisna etmir.

2. 14-cü maddənin 5-ci bəndi və 17-ci maddənin “b” yarımbəndi, həmçinin V, VI, VII fəsillərin və 40-cı maddənin 2-ci bəndi, 42-ci maddə, 43-cü maddənin 3-cü bəndi, 44-cü maddənin 3-cü bəndi, 45-ci və 55-ci maddələr istisna olmaqla bu fəslin müddəaları Razılığa gələn Dövlətin səlahiyyətli orqanına birbaşa edilən tanınma və icra sorğusuna münasibətdə tətbiq olunur.

3. 2-ci bəndin məqsədi üçün 2-ci maddənin 1-ci bəndinin “a” yarımbəndi həmin yarımbənddə nəzərdə tutulan yaşdan çox yaşı olan həssas əhali qrupuna aid edilən şəxsə alimentin ödənilməsi barədə qərara tətbiq olunur, belə qərar həmin şəxs göstərilən yaşa çatmazdən əvvəl verildikdə və sağlamlıqla bağlı səbəblərə görə həmin yaşdan sonra da aliment ödənilməsi nəzərdə tutulduqda.

Maddə 38

Şəxsi məlumatların qorunması

Konvensiyaya uyğun olaraq toplanmış və ya ötürülmüş şəxsi məlumatlar yalnız onların toplanması və ya ötürülməsi məqsədləri ilə istifadə olunur.

Maddə 39

Məxfilik

İnformasiyanın emalını həyata keçirən hər hansı orqan Dövlətinin qanunvericiliyinə müvafiq olaraq məxfiliyi təmin edir.

Maddə 40

Məlumatın açıqlanmaması

1. Şəxsin sağlamlığına, təhlükəsizliyinə və ya azadlığına xələl yetirəcəyini hesab edərsə, orqan bu Konvensiyaya müvafiq olaraq müraciət çərçivəsində toplanmış və ya ötürülmüş informasiyanı açıqlamır və ya təsdiq etmir.

2. Belə ehtimal bir Mərkəzi Orqan tərəfindən müəyyən edildikdə, o, digər Mərkəzi Orqan tərəfindən nəzərə alınır, xüsusilə ailə zorakılığı hallarında.

3. Bu maddə Konvensiya üzrə öhdəliklərin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan məlumatların orqanlar tərəfindən toplanılması və aralarında ötürülməsinə mane olmur.

Maddə 41

Leqalizasiyanın tələb olunmaması

Bu Konvensiyanın kontekstində leqalizasiya və ya ona bənzər formallıq tələb oluna bilməz.

Maddə 42

Etibarnamə

Sorğu edilən Dövlətin Mərkəzi Orqanı ərizəçidən etibarnaməni yalnız qeyd edilən orqanın ərizəçinin adından məhkəmə prosesində və ya digər orqanlar qarşısında çıxış etməsi halında və ya yuxarıda qeyd edilmiş hərəkətlərin yerinə yetirilməsi məqsədilə nümayəndə təyin edilməsi üçün tələb edə bilər.

Maddə 43

Xərclərin ödənilməsi

1. Bu Konvensiyanın tətbiqi nəticəsində yaranan xərclərin ödənilməsi alimentin tutulmasından üstün olmur.
2. Dövlət xərcləri uduzan tərəfdən tuta bilər.
3. 10-cu maddənin 1-ci bəndinin "b" yarım bəndinə əsasən edilən xərclərin ödənilməsi ilə bağlı müraciətin məqsədləri üçün 10-cu maddənin 1-ci bəndində göstərilən "kreditor" anlayışına Dövlət daxildir.
4. Bu maddə 8-ci maddəyə xələl gətirmir.

Maddə 44

Dilə dair tələblər

1. Hər hansı müraciət və onunla bağlı sənədlər əslinin dilində təqdim edilir və sorğu edilən Dövlətin rəsmi dilinə və ya sorğu edilən Dövlət tərəfindən 63-cü maddəyə əsasən edilmiş bəyanatda göstərilən digər qəbul edilən dilə tərcüməsi ilə müşayiət olunur, həmin Dövlətin səlahiyyətli orqanı tərəfindən tərcümənin olmamasına yol verilməsi halları istisna olmaqla.
2. Birdən çox rəsmi dili olan və daxili qanunvericiliyinə uyğun olaraq özünün bütün ərazisində sənədlər rəsmi dillərdən birində qəbul edə bilməyən Razılığa gələn Dövlət 63-cü maddəyə uyğun olaraq bəyan edilmiş Dövlətin ərazisinin qeyd edilmiş hissələrində təqdim olunması üçün sənədlərin və ya onların tərcüməsinin rəsmiləşdirilməsi dilini müəyyən edir.
3. Mərkəzi Orqanlar tərəfindən başqa cür razılaşıdırılmadığı təqdirdə, belə Orqanlar arasında hər hansı digər əlaqə Sorğu edilən Dövlətin rəsmi dilində və ya ingilis, yaxud fransız dillərində həyata keçirilir. Lakin Razılığa gələn Dövlət 62-ci maddəyə uyğun olaraq qeyd-şərt etməklə ingilis və ya fransız dillərindən istifadəyə etiraz edə bilər.

Maddə 45

Tərcümə vasitələri və tərcüməyə dair xərclər

1. III fəslə əsasən edilən müraciətlərə münasibətdə, fərdi halda və ya ümumiyyətlə Mərkəzi Orqanlar aralarında razılaşa bilərlər ki, sorğu edilən Dövlətin rəsmi dilinə tərcümə sorğu edilən Dövlətdə orijinal dildən və ya hər hansı digər razılaşıdırılmış dildən edilə bilər.

Əgər razılaşma yoxdursa və sorğu edən Mərkəzi Orqan tərəfindən 44-cü maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərinin tələblərini yerinə yetirmək mümkün deyilsə, daha sonra sorğu edilən Dövlətin rəsmi dilinə tərcümə olunması üçün ərizə və aidiyyəti sənədlər ingilis və ya fransız dilinə tərcüməsi ilə birlikdə ötürülə bilər.

2. Müvafiq Dövlətlərin Mərkəzi Orqanları tərəfindən razılaşdırılmadığı təqdirdə, 1-ci bəndin tətbiqi ilə bağlı tərcüməyə dair xərcləri sorğu edən Dövlət ödəyir.

3. 8-ci maddəyə baxmayaraq, sorğu edən Dövlətin Mərkəzi Orqanı ərizəçidən müraciətin və əlaqədar sənədlərin tərcüməsinə dair xərcləri tuta bilər, qeyd olunmuş xərclər göstərilən Dövlətin hüquqi yardım sisteminin çərçivəsində ödənilən hallar istisna olmaqla.

Madde 46

Ümumiləşdirilməmiş hüquqi sistemlər - təfsir

1. Müxtəlif ərazi vahidlərində Konvensiya çərçivəsində hər hansı məsələ üzrə iki və ya daha çox hüquqi sistemlərin və ya qaydaların tətbiq olunduğu Dövlətə münasibətdə:

a) Dövlətin qanun və ya proseduruna edilən hər hansı istinad, uyğun olduqda, aidiyyəti ərazi vahidində qüvvədə olan qanun və ya prosedura istinad kimi təfsir olunur;

b) həmin Dövlətdə verilən, tanınan, tanınan və icra edilən, icra edilən və ya dəyişdirilən qərara dair edilən hər hansı istinad, uyğun olduqda, aidiyyəti ərazi vahidində verilən, tanınan, tanınan və icra edilən, icra edilən və ya dəyişdirilən qərara istinad kimi təfsir olunur;

c) həmin Dövlətin məhkəmə və ya inzibati orqanına edilən hər hansı istinad, uyğun olduqda, aidiyyəti ərazi vahidinin məhkəmə və ya inzibati orqanına istinad kimi təfsir olunur;

d) Mərkəzi orqanlar istisna olmaqla, həmin Dövlətin səlahiyyətli orqanı, dövlət orqanları və digər orqanlarına edilən hər hansı istinad, uyğun olduqda, aidiyyəti ərazi vahidində fəaliyyət göstərən orqanlara istinad kimi təfsir olunur;

e) həmin Dövlətdə yaşayış yeri və ya daimi yaşayış yerinə hər hansı istinad, uyğun olduqda, aidiyyəti ərazi vahidində olan yaşayış yeri və ya daimi yaşayış yerinə istinad kimi təfsir olunur;

f) həmin Dövlətdə aktivlərin yerləşməsinə edilən hər hansı istinad, uyğun olduqda, aidiyyəti ərazi vahidində olan aktivlərin yerləşməsinə istinad kimi təfsir olunur;

g) Dövlətdə qüvvədə olan qarşılıqlılıq razılaşmasına edilən hər hansı istinad, uyğun olduqda, aidiyyəti ərazi vahidində qüvvədə olan qarşılıqlılıq razılaşmasına istinad kimi təfsir olunur;

h) həmin Dövlətdə göstərilən ödənişsiz hüquqi yardıma edilən hər hansı istinad, uyğun olduqda, aidiyyəti ərazi vahidində göstərilən ödənişsiz hüquqi yardıma istinad kimi təfsir olunur;

i) Dövlətdə bağlanmış aliment haqqında sazişə edilən hər hansı istinad, uyğun olduqda, aidiyyəti ərazi vahidində bağlanmış aliment haqqında sazişə istinad kimi təfsir olunur;

j) Dövlət tərəfindən xərclərin tutulmasına edilən hər hansı istinad, uyğun olduqda, aidiyyəti ərazi vahidi tərəfindən xərclərin tutulmasına edilən istinad kimi təfsir olunur.

2. Bu maddə Regional İqtisadi İntegrasiya Təşkilatına tətbiq olunmur.

Maddə 47

Ümumiləşdirilməmiş hüquqi sistemlər - substantiv qaydalar

1. Fərqli hüquqi sistemlərin tətbiq olunduğu iki və daha çox ərazi vahidi olan Razılığa gələn Dövlət yalnız belə fərqli ərazi vahidlərinə aid olan vəziyyətlərə bu Konvensiyanı tətbiq etmək öhdəliyi daşımır.

2. Fərqli hüquqi sistemlərin tətbiq olunduğu iki və daha çox ərazi vahidi olan Razılığa gələn Dövlətin səlahiyyətli orqanı digər Razılığa gələn Dövlətin qərarını yalnız eyni Razılığa gələn Dövlətin ərazi vahidində Konvensiyaya əsasən qərarın tanınması və icra edilməsi səbəbi ilə tanımaq və icra etmək öhdəliyi daşımır.

3. Bu maddə Regional İqtisadi İntegrasiya Təşkilatına tətbiq olunmur.

Maddə 48

Aliment haqqında əvvəlki Haaqa Konvensiyaları ilə əlaqələndirmə

Razılığa gələn Dövlətlər arasında münasibətlərdə 56-cı maddənin 2-ci bəndinə əsasən bu Konvensiya 1973-cü il 2 oktyabr tarixli "Aliment öhdəlikəri ilə bağlı qərarların tanınması və icrası haqqında" Haaqa Konvensiyasını və 1958-ci il 15 aprel tarixli "Uşaqlara görə aliment öhdəliklərinin tanınması və icrası haqqında" Haaqa Konvensiyasını əvəz edir, onların belə Dövlətlər arasında tətbiq dairəsi bu Konvensiyanın tətbiq dairəsi ilə üst-üstə düşdüyü ölçüdə.

Maddə 49

1956-cı il tarixli Nyu-York Konvensiyası ilə əlaqələndirmə

Razılığa gələn Dövlətlər arasında münasibətlərdə 56-cı maddənin 2-ci bəndinə əsasən bu Konvensiya 1956-cı il 20 iyun tarixli "Alimentlərin xaricdə tutulması haqqında" Nyu-York Konvensiyasını əvəz edir, onların belə Dövlətlər arasında tətbiq dairəsi bu Konvensiyanın tətbiq dairəsi ilə üst-üstə düşdüyü ölçüdə.

Maddə 50

Sənədlərin təqdim edilməsi və sübutların əldə edilməsi haqqında əvvəlki Haaqa Konvensiyaları ilə münasibət

Bu Konvensiya 1954-cü il 1 mart tarixli "Mülki Proses haqqında" Haaqa Konvensiyası, 1965-ci il 15 noyabr tarixli "Mülki və ya ticari işlərdə məhkəmə və qeyri-məhkəmə sənədlərinin xaricdə təqdim edilməsi haqqında" Haaqa Konvensiyası və 1970-ci il 18 mart tarixli "Mülki və ticari işlərdə xaricdə sübutların əldə edilməsi haqqında Haaqa Konvensiyasına təsir etmir.

Maddə 51

Sənədlərin və əlavə sazişlərin əlaqələndirilməsi

1. Bu Konvensiya Razılığa gələn Dövlətlərin Tərəf olduğu və bu Konvensiyanın tənzimlədiyi məsələləri ehtiva edən Konvensiyadan əvvəl bağlanmış hər hansı beynəlxalq sənədə təsir etmir.

2. Razılığa gələn hər bir Dövlət bir və ya bir neçə Razılığa gələn Dövlətlə öz aralarında Konvensiyanın tətbiqini təkmilləşdirmək məqsədilə Konvensiya ilə tənzimlənən

məsələlərə dair müddəaları özündə ehtiva edən razılaşma bağlaya bilər, o şərtlə ki, bu cür razılaşmalar Konvensiyanın məqsədlərinə uyğun olsun və bu Dövlətlərin digər Razılığa gələn Dövlətlərlə münasibətləri çərçivəsində Konvensiyanın müddəalarının tətbiqinə təsir etməsin.

3. 1-ci və 2-ci bəndlər, həmçinin müvafiq Dövlətlər arasında xüsusi əlaqələrə əsaslanan qarşılıqlı razılaşmalara və standart qanunlara tətbiq edilir.

4. Bu Konvensiya bu Konvensiyaya Tərəf olan Regional İqtisadi İntegrasiya Təşkilatının bu Konvensiyanın bağlanılmasından sonra Konvensiya ilə tənzimlənən məsələlərə dair qəbul edilən aktların tətbiqinə təsir etmir, o şərtlə ki, belə aktlar Regional İqtisadi İntegrasiya Təşkilatına üzv Dövlətlərin digər Razılığa gələn Dövlətlərlə münasibətləri çərçivəsində Konvensiyanın müddəalarının tətbiqinə təsir etməsin.

Regional İqtisadi İntegrasiya Təşkilatına üzv Dövlətlər arasında qərarların tanınması və ya icrasına gəldikdə, Konvensiya onun bağlanılmasından əvvəl və ya sonra qəbul edilməsindən asılı olmayaraq, Regional İqtisadi İntegrasiya Təşkilatının qaydalarına təsir etmir.

Madde 52

Ən səmərəli norma

1. Bu Konvensiya sorğu edən və sorğu edilən Dövlətlər arasında qüvvədə olan sazişin, razılaşmanın və ya beynəlxalq sənədin və ya sorğu edilən Dövlətdə qüvvədə olan qarşılıqlı razılaşmanın aşağıdakıları nəzərdə tutan tətbiqinə mane olmur:

a) Konvensiyanın 22-ci maddəsinin "f" yarım bəndinə xələl gətirməyən alimentin tutulması haqqında qərarların tanınması üçün daha geniş əsaslar;

b) alimentin tutulması haqqında qərarların tanınması və ya tanınması və icra edilməsi haqqında müraciətlər üzrə sadələşdirilmiş, daha operativ prosedurlar;

c) 14-17-ci maddələrdə nəzərdə tutulan şərtlərlə müqayisədə daha əlverişli hüquqi yardım; və ya

d) sorğu edilən Dövlətdən ərizəçiyə sorğu edilən Dövlətin Mərkəzi Orqanına birbaşa sorğunu təqdim etmək imkanı verən prosedurlar.

2. Bu Konvensiya 1-ci bəndin "a"- "c" yarım bəndlərində göstərilən normalardan daha səmərəli normalar nəzərdə tutan sorğu edilən Dövlətin qüvvədə olan qanunvericiliyinin tətbiqinə mane olmur. Buna baxmayaraq 1-ci bəndin "b" yarım bəndində göstərilən sadələşdirilmiş, daha səmərəli prosedurlar 23-cü və 24-cü maddələrə uyğun olaraq tərəflərə təklif edilən müdafiə ilə uyğun gəlməlidir, xüsusilə tərəflərin vaxtında lazımı qaydada icraat haqqında xəbərdar olması və dinlənilməsi, eləcə də gələcəkdə qərarların mübahisələndirilməsi və ya onlardan şikayət edilməsi hüquqlarına gəldikdə.

Madde 53

Vahid təfsir

Bu Konvensiyanın təfsir edilməsində onun beynəlxalq xarakterini və onun tətbiqinin vahidliyinin təşviq edilməsi zərurəti nəzərə alınır.

Maddə 54

Konvensiyanın praktiki fəaliyyətinə nəzarət

1. Konvensiyanın praktiki fəaliyyətinə nəzarət və Konvensiya çərçivəsində müsbət praktikaların inkişafını təşviq etmək məqsədilə Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Baş Katibi mütəmadi olaraq Xüsusi Komissiya çağırır.

2. Belə nəzarətin məqsədi üçün Razılığa gələn Dövlətlər Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Daimi Bürosu ilə Konvensiyanın praktiki fəaliyyəti üzrə əməkdaşlıq edirlər.

Maddə 55

Formaların dəyişdirilməsi

1. Bu Konvensiyaya əlavə olunan formalar Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Baş Katibi tərəfindən çağırılan və bütün Razılığa gələn Dövlətlərin və Üzvlərin dəvət olunduğu Xüsusi Komissiyanın qərarı ilə dəyişdirilə bilər. Formalara dəyişikliklərin edilməsi haqqında təklifin baxılması haqqında bildiriş yığıncağın proqramına daxil olunur.

2. Xüsusi Komissiyanın yığıncağında iştirak edən Razılığa gələn Dövlətlər tərəfindən qəbul olunan dəyişikliklər onların depozitari tərəfindən bütün Razılığa gələn Dövlətlərə çatdırılmasından sonra yeddinci təqvim ayının birinci günü bütün Razılığa gələn Dövlətlər üçün qüvvəyə minir.

3. 2-ci bənddə göstərilən müddətdə hər hansı Razılığa gələn Dövlət depozitariyə yazılı bildiriş verməklə 62-ci maddəyə əsasən dəyişikliyə dair qeyd-şərt edə bilər. Həmin qeyd-şərt geri çəkilənədək belə qeyd-şərti edən Dövlət həmin dəyişikliyə münasibətdə hazırkı Konvensiyaya Tərəf olmayan Dövlət sayılır.

Maddə 56

Keçid müddələri

1. Konvensiya aşağıdakı bütün hallarda tətbiq edilir:

a) sorğu edən Dövlət və sorğu edilən Dövlət arasında Konvensiya qüvvəyə mindikdən sonra 7-ci maddəyə əsasən edilən sorğu və ya III fəslə əsasən edilən müraciət sorğu edilən Dövlətin Mərkəzi Orqanı tərəfindən alındıqda;

b) Mənşə Dövlət və ünvanlanan Dövlət arasında Konvensiya qüvvəyə mindikdən sonra tanınma və icra haqqında sorğu ünvanlanan Dövlətin səlahiyyətli orqanı tərəfindən birbaşa alındıqda.

2. Eyni zamanda 48-ci maddədə göstərilən Aliment haqqında Haaqa Konvensiyalarının birinin də Tərəfi olan bu Konvensiyanın Razılığa gələn Dövlətləri arasında qərarların tanınması və icrasına münasibətdə, əgər bu Konvensiyaya əsasən tanınma və icranın şərtləri mənşə Dövlətdə bu Konvensiyanın həmin Dövlət üçün qüvvəyə minməsindən əvvəl verilən qərarın tanınması və icrasına mane olursa, hansı ki, əks halda qərarın verildiyi zaman qüvvədə olan Konvensiyanın şərtləri üzrə tanınardı və icra olunardı, həmin Konvensiyanın şərtləri tətbiq olunur.

3. Bu Konvensiyaya uyğun olaraq ünvanlanan Dövlət həmin Konvensiyanın mənşə Dövlətlə ünvanlanan Dövlət arasında qüvvəyə minənədək bağlanması müddəti başa çatmış ödənişlər barəsində alimentin tutulması haqqında qərarı və ya sazişi icra etmək

öhdəliyi daşımır, 21 yaşına çatmamış şəxslər barəsində valideynlərlə uşaqlar arasında yaranan aliment öhdəlikləri istisna olmaqla.

Madde 57

Qanun, prosedur və xidmətlərə dair informasiyanın təqdim edilməsi

1. Razılığa gələn Dövlət onun ratifikasiya və ya qoşulma sənədi saxlanmağa təqdim olunarkən və ya Konvensiyanın 61-ci maddəsi üzrə bəyanatı təqdim olunarkən, Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransının Daimi Bürosuna aşağıdakıları təqdim edir:

a) onun aliment öhdəliklərinə dair qanunlarının və prosedurlarının təsviri;

b) 6-cı maddəyə uyğun olaraq öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün onun tərəfindən görülməli tədbirlərin təsviri;

c) 14-cü maddədə tələb olunduğu kimi prosedurlara səmərəli çıxışı onun ərizəçilərə necə təmin edəcəyinin təsviri;

d) qərarların icra edilməsi üzrə onun normalarının və prosedurlarının təsviri, icra üzrə istənilən məhdudiyətlər daxil olmaqla, xüsusilə borclunun müdafiəsi üzrə norma və məhdudiyətlərin müddəti;

e) 25-ci maddənin 1-ci bəndinin "b" yarım bəndində və 3-cü bəndində adıçəkilən digər xüsusi informasiya.

2. Razılığa gələn Dövlətlər 1-ci bənddə təsbit edilən öz öhdəliklərinin icra edilməsi zamanı Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransı tərəfindən tövsiyə edilən və dərc edilmiş standart formadan istifadə edə bilərlər.

3. İnformasiya Razılığa gələn Dövlətlər tərəfindən vaxtında yenilənir.

IX FƏSİL – YEKUN MÜDDƏALAR

Madde 58

İmzalama, ratifikasiya və qoşulma

1. Konvensiya Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransının İyirmi Birinci Sessiyası zamanı ona üzv olan Dövlətlər və həmin Sessiyada iştirak edən digər Dövlətlər tərəfindən imzalanmaq üçün açıqdır.

2. Konvensiya ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq edilir və ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq barədə sənədlər saxlanılmaq üçün Konvensiyanın depozitarisi olan Niderland Krallığının Xarici İşlər Nazirliyinə verilir.

3. Hər hansı digər Dövlət və ya Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatı Konvensiya 60-cı maddənin 1-ci bəndinə uyğun olaraq qüvvəyə mindikdən sonra ona qoşula bilər.

4. Qoşulma haqqında sənəd saxlanılmaq üçün depozitariyə verilir.

Belə qoşulma yalnız qoşulan Dövlətlə onun qoşulmasına 65-ci maddədə istinad olunan bildirişin verilməsindən sonra 12 ay müddətində etiraz bildirməyən Razılığa gələn Dövlətlər arasında münasibətdə qüvvədə olur. Belə bir etiraz qoşulmadan sonra Dövlətlər tərəfindən Konvensiyanın ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq edilməsi zamanı edilə bilər. Hər hansı belə etiraz depozitariyə bildirilir.

Maddə 59

Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatları

1. Yalnız suveren Dövlətlərdən ibarət olan və bu Konvensiyanın tənzimlədiyi bəzi və ya bütün məsələlər üzrə səlahiyyəti olan Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatları oxşar qaydada bu Konvensiyanı imzalaya, qəbul, təsdiq edə və ya ona qoşula bilərlər. Belə halda, Konvensiyanın tənzimlədiyi məsələlər üzrə həmin Təşkilatın səlahiyyətinin əhatə etdiyi çərçivədə Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatının Razılığa gələn Dövlətə məxsus hüquq və öhdəlikləri olur.

2. Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatı imzalama, qəbul, təsdiq və ya qoşulma zamanı bu Konvensiya tərəfindən tənzimlənən məsələlər üzrə səlahiyyətin iştirakçı Dövlətlər tərəfindən ona verilməsi barədə depozitarını yazılı surətdə məlumatlandırır. Təşkilat bu bəndə uyğun olaraq verilən ən son bildirişdə göstərilən səlahiyyətində baş verən hər hansı dəyişikliklər haqqında depozitarını dərhal yazılı surətdə məlumatlandırır.

3. İmzalama, qəbul, təsdiq və ya qoşulma zamanı Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatı 63-cü maddəyə uyğun olaraq bəyan edə bilər ki, o, bu Konvensiya tərəfindən tənzimlənən bütün məsələlər üzrə səlahiyyətləri həyata keçirir və təşkilata daxil olan və müvafiq məsələ üzrə səlahiyyəti Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatına verən Dövlətlər Təşkilat tərəfindən bu Konvensiyanın imzalanması, qəbul və təsdiq edilməsi və ya ona qoşulma səbəbindən bu Konvensiya üzrə öhdəlik daşıyırlar.

4. Bu Konvensiyanın qüvvəyə minməsi məqsədilə Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatı tərəfindən saxlanmaq üçün təqdim olunan hər hansı sənəd Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatı 3-cü bəndə əsasən bəyanat verməyənədək nəzərə alınmır.

5. Bu Konvensiyada "Razılığa gələn Dövlət" və ya "Dövlət" ilə bağlı hər hansı istinad ona Tərəf olan Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatına da şamil olunur. Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatı tərəfindən 3-cü bəndə uyğun olaraq bəyanat edildikdə, "Razılığa gələn Dövlət" və ya "Dövlət" ilə bağlı hər hansı istinad Təşkilata üzv olan hər bir Dövlətə müvafiq olduqda şamil edilir.

Maddə 60

Qüvvəyə minmə

1. Konvensiya 58-ci maddədə istinad olunan ikinci ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq sənədinin saxlanca verilməsindən sonra üç aylıq müddətin bitməsindən sonrakı ayın birinci günü qüvvəyə minir.

2. Bundan sonra Konvensiya aşağıdakılar üçün qüvvəyə minir:

a) onu sonradan ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq edən hər bir Dövlət və ya 59-cu maddənin 1-ci bəndində istinad olunan Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatı üçün onun ratifikasiya, qəbul və ya təsdiq sənədinin saxlanmaq üçün verilməsindən sonra üç aylıq müddətin bitməsindən sonrakı ayın birinci günü;

b) 58-ci maddənin 3-cü bəndində istinad olunan hər bir Dövlət və ya Regional İqtisadi İnteqrasiya Təşkilatı üçün 58-ci maddənin 5-ci bəndinə uyğun olaraq etiraz edilə bilən müddətin bitməsindən sonrakı gün;

c) 61-ci maddəyə uyğun olaraq Konvensiyanın təsir dairəsi altına düşən ərazi vahidi üçün həmin maddədə istinad olunan bildirişin verilməsindən sonra üç aylıq müddətin bitməsindən sonrakı ayın birinci günü.

Maddə 61

Ümumiləşdirilməmiş hüquqi sistemlərlə əlaqədar bəyanatlar

1. Əgər Dövlətin tərkibinə bu Konvensiya tərəfindən tənzimlənən məsələlərlə bağlı müxtəlif hüquqi sistemlərin tətbiq edildiyi iki və daha çox ərazi vahidi daxildirsə, həmin Dövlət imzalama, ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma zamanı 63-cü maddəyə uyğun olaraq bu Konvensiyanın onun bütün ərazi vahidlərinə və ya yalnız birinə yaxud bir neçəsinə şamil edildiyi barədə bəyanat verə bilər və istənilən vaxt başqa bir bəyanat verməklə həmin bəyanatı dəyişə bilər.

2. Hər hansı belə bəyanat barədə depozitari məlumatlandırılır və həddləri daxilində həmin Konvensiyanın tətbiq edildiyi ərazi vahidləri bu bəyanatda dəqiq göstərilir.

3. Əgər Dövlət bu maddəyə əsasən bəyanat verməzsə, bu Konvensiya belə Dövlətin bütün ərazi vahidlərinə şamil edilir.

4. Bu maddə Regional İqtisadi İntegrasiya Təşkilatlarına tətbiq edilmir.

Maddə 62

Qeyd-şərtlər

1. Hər hansı Razılığa gələn Dövlət ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma tarixindən gec olmayaraq və ya 61-ci maddəyə əsasən bəyanat verərkən, 2-ci maddənin 2-ci bəndi, 20-ci maddənin 2-ci bəndi, 30-cu maddənin 8-ci bəndi, 44-cü maddənin 3-cü bəndi və 55-ci maddənin 3-cü bəndində nəzərdə tutulan qeyd-şərtlərdən birini və ya daha çoxunu edə bilər. Hər hansı başqa qeyd-şərtə yol verilmir.

2. Hər hansı Dövlət istənilən vaxtda etdiyi qeyd-şərti ləğv etmək hüququna malikdir. Depozitari qeyd-şərtin ləğv edilməsi barədə məlumatlandırılır.

3. Qeyd-şərt 2-ci bənddə qeyd edilmiş bildiriş anından sonra üçüncü təqvim ayının birinci günü qüvvədən düşür.

4. 2-ci maddənin 2-ci bəndində nəzərdə tutulan qeyd-şərt istisna olmaqla, bu maddə çərçivəsində edilən qeyd-şərtlər qarşılıqlı qüvvəyə malik deyil.

Maddə 63

Bəyanatlar

1. 2-ci maddənin 3-cü bəndi, 11-ci maddənin 1-ci bəndinin "g" yarım bəndi, 16-cı maddənin 1-ci bəndi, 24-cü maddənin 1-ci bəndi, 30-cu maddənin 7-ci bəndi, 44-cü maddənin 1-ci və 2-ci bəndləri, 59-cu maddənin 3-cü və 61-ci maddənin 1-ci bəndlərində istinad olunan bəyanatlar imzalama, ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma zamanı və ya ondan sonra istənilən vaxt verə bilər, onlara istənilən vaxt düzəliş edilə bilər və ya onlar istənilən vaxt ləğv edilə bilər.

2. Depozitari bəyanatlar, düzəlişlər və ləğvetmələr barədə məlumatlandırılır.

3. İmzalama, ratifikasiya, qəbul, təsdiq və ya qoşulma zamanı verilən bəyanat bu Konvensiyanın müvafiq Dövlət üçün qüvvəyə minməsi zamanı qüvvəyə minir.

4. Sonradan verilən bəyanat və bəyanata dair hər hansı düzəliş və ya ləğvetmə depozitari tərəfindən bildirişin alınması tarixindən sonra üç aylıq müddətin bitməsindən sonrakı ayın birinci günü qüvvəyə minir.

Maddə 64

Ləğvetmə

1. Razılığa gələn Dövlət depozitariyə yazılı bildiriş göndərməklə Konvensiyanı ləğv edə bilər. Ləğvetmə bir çox ərazi vahidi olan Dövlətin Konvensiyanın tətbiq olunduğu müəyyən ərazi vahidləri ilə məhdudlaşdırıla bilər.

2. Ləğvetmə bildirişin depozitari tərəfindən alındığı tarixdən sonra 12 aylıq müddətin bitməsindən sonrakı ayın birinci günü qüvvəyə minir. Bildirişdə ləğvetmənin qüvvəyə minməsi üçün daha uzun müddət göstərildikdə, bildirişin depozitari tərəfindən alınması tarixindən sonra ləğvetmə həmin daha uzun müddət bitdikdə qüvvəyə minir.

Maddə 65

Bildiriş

Depozitari 58-ci və 59-cu maddələrə uyğun olaraq imzalayan, ratifikasiya, qəbul, təsdiq edən və ya qoşulan Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransına Üzvləri və digər Dövlətləri və Regional İqtisadi İntegrasiya Təşkilatlarını aşağıdakılar barədə məlumatlandırır:

a) 58-ci və 59-cu maddələrdə istinad olunan imzalamalar, ratifikasiyalar, qəbuletmələr və təsdiqlər;

b) qoşulmalar və 58-ci maddənin 3-cü və 5-ci bəndləri və 59-cu maddədə istinad olunan qoşulmalara dair etirazlar;

c) 60-cı maddəyə uyğun olaraq Konvensiyanın qüvvəyə minmə tarixi;

d) 2-ci maddənin 3-cü bəndi, 11-ci maddənin 1-ci bəndinin "g" yarım bəndi, 16-cı maddənin 1-ci bəndi, 24-cü maddənin 1-ci bəndi, 30-cu maddənin 7-ci bəndi, 44-cü maddənin 1-ci və 2-ci bəndləri, 59-cu maddənin 3-cü bəndi və 61-ci maddənin 1-ci bəndində istinad olunan bəyanatlar;

e) 51-ci maddənin 2-ci bəndində istinad olunan razılaşmalar;

f) 2-ci maddənin 2-ci bəndi, 20-ci maddənin 2-ci bəndi, 30-cu maddənin 8-ci bəndi, 44-cü maddənin 3-cü bəndi və 55-ci maddənin 3-cü bəndində istinad olunan qeyd-şərtlər, həmçinin 62-ci maddənin 2-ci bəndində istinad olunan ləğvetmələr;

g) 64-cü maddədə istinad olunan ləğvetmələr.

Bunun təsdiqi olaraq müvafiq qaydada səlahiyyətəndirilmiş aşağıda imza edənlər bu Konvensiyanı imzaladılar.

Bu Konvensiya Haaqa şəhərində 2007-ci il 23 noyabr tarixində, hər iki mətn bərabər autentik olmaqla ingilis və fransız dillərində bir nüsxədə imzalanmışdır, həmin nüsxə Niderland Krallığı Hökumətinin arxivinə saxlanmaq üçün təqdim olunur və onun təsdiqlənmiş surəti Xüsusi Beynəlxalq Hüquq üzrə Haaqa Konfransının İyirmi Birinci Sessiyası zamanı onun hər bir Üzvünə və həmin Sessiyada iştirak edən hər bir digər Dövlətə diplomatik kanallar vasitəsilə göndərilir.

12-ci maddənin 2-ci bəndinə uyğun olaraq təqdim etmə forması

ŞƏXSİ MƏLUMATLARIN MƏXFİ SAXLANILMASI VƏ QORUNMASI
HAQQINDA BİLDİRİŞ

Konvensiyaya uyğun olaraq toplanılmış və ya ötürülmüş şəxsi məlumatlardan yalnız onların toplanıldığı və ya ötürüldüyü məqsədlər üçün istifadə oluna bilər. Bu cür informasiya ilə işləyən istənilən orqan öz Dövlətinin qanunvericiliyinə uyğun olaraq onun məxfiliyini təmin etməlidir.

Əgər orqan bu Konvensiya ilə toplanılmış və ya ötürülmüş informasiyanın 40-cı maddəyə uyğun olaraq şəxsin sağlamlığı, təhlükəsizliyi və ya azadlığına təhdid yaradacağını düşünərsə, onu yaymamalı və ya təsdiq etməməlidir.

Məlumatın yayılmaması haqqında qərar Mərkəzi Orqan tərəfindən 40-cı maddəyə uyğun olaraq verilmişdir.

1. Sorğu edən Mərkəzi Orqan	2. Sorğu edilən Dövlətdə əlaqələndirici şəxs
a. Ünvan	a. Ünvan (əgər fərqlidirsə)
b. Telefon nömrəsi	b. Telefon nömrəsi (əgər fərqlidirsə)
c. Faks nömrəsi	c. Faks nömrəsi (əgər fərqlidirsə)
d. Elektron poçt ünvanı	d. Elektron poçt ünvanı (əgər fərqlidirsə)
e. Qeydiyyat nömrəsi	e. Dil (dillər)

3. Sorğu edilən Mərkəzi Orqan .....
Ünvan .....

4. Ərizəçi barədə məlumatlar .....

a. Soyad (soyadlar): .....

b. Ad (adlar): .....

c. Doğum tarixi: .....(gg/aa/iiii)
və ya

a. Dövlət orqanının adı:.....

5. Təminatına vəsait istənilən və ya ödənilən şəxs (şəxslər) barədə məlumatlar:

a. Şəxs 4-cü bənddə göstərilən ərizəçidir.

b. I. Soyad (soyadlar): .....

Ad (adlar): .....

Doğum tarixi: .....(gg/aa/iiii)

II. Soyad (soyadlar): .....

Ad (adlar): .....

Doğum tarixi: .....(gg/aa/iiii)

III. Soyad (soyadlar): .....

Ad (adlar): .....

Doğum tarixi: .....(gg/aa/iiii)

6. Borclu haqqında məlumatlar¹¹

a. Şəxs 4-cü bənddə göstərilən ərizəçidir.

b. Soyad (soyadlar): .....

c. Ad (adlar): .....

Doğum tarixi: .....(gg/aa/iiii)

7. Bu təqdimmə forması aşağıdakılara uyğun olan sorğuya aiddir və onunla müşayiət edilir:

maddə 10, bənd 1, yarımbənd "a"

maddə 10, bənd 1, yarımbənd "b"

maddə 10, bənd 1, yarımbənd "c"

maddə 10, bənd 1, yarımbənd "d"

maddə 10, bənd 1, yarımbənd "e"

maddə 10, bənd 1, yarımbənd T

maddə 10, bənd 2, yarımbənd "a"

maddə 10, bənd 2, yarımbənd "b"

maddə 10, bənd 2, yarımbənd "c"

8. Sorğuya aşağıdakı sənədlər əlavə edilir:

a. 10-cu maddənin 1-ci bəndinin "a" yarımbəndinə uyğun olaraq tərtib edilmiş sorğu məqsədilə və:

25-ci maddəyə uyğun olaraq:

Qərarın tam mətni (maddə 25, bənd 1, yarımbənd "a");

Mənşə Dövlətin səlahiyyətli orqanı tərəfindən verilmiş qərardan çıxarış (maddə 25, bənd 3, yarımbənd "b") (əgər maddə tətbiq oluna bilərsə);

Mənşə Dövlətdə qərarın icra edilə bilən olduğunu təsdiq edən sənəd və qərar inzibati orqan tərəfindən verildikdə, 19-cu maddənin 3-cü bəndinin tələblərinin yerinə yetirildiyini təsdiq edən sənəd, 57-ci maddəyə uyğun olaraq Dövlət onun inzibati orqanlarının qərarlarının hər zaman həmin tələblərə uyğun olacağını bildirdiyi hal istisna olmaqla (maddə 25, bənd 1, yarımbənd "b") və ya 25-ci maddənin 3-cü bəndinin "c" yarımbəndinin tətbiqi halları istisna olmaqla;

cavabdeh mənşə Dövlətdə icraatın gedişində şəxsən iştirak etmədiyi və ya nümayəndə tərəfindən təmsil onunmadığı halda, cavabdehin icraat haqqında lazımı qaydada xəbərdar olması və dinlənilməsi fürsətinin olmasını və ya cavabdehin lazımı qaydada qərar haqqında xəbərdar olmasını və həmin qərarı fakt və hüquq üzrə mübahisələndirmək fürsətinin olmasını təsdiq edən sənəd və ya sənədlər;

zərurət yaranarsa borcun miqdarını və borcun miqdarının hesablandığı tarixi əks etdirən sənəd (maddə 25, bənd 1, yarımbənd "d");

zərurət yaranarsa və əgər qərar indeksasiyaya uyğun olaraq avtomatik düzəlişi təmin edirsə, müvafiq hesablamaların aparılması üçün lazımı informasiyanı əks etdirən sənəd (maddə 25, bənd 1, yarımbənd "e");

zərurət yaranarsa, ərizəçinin sorğu göndərən Dövlətdə hansı hüquqi köməyi aldığını göstərən sənədləşmə (maddə 25, bənd 1, yarımbənd "f").

30-cu maddənin 3-cü bəndinə uyğun olaraq:

təminat üçün vəsait ödənişi barədə razılaşmanın tam mətni (maddə 30, bənd 3, yarımbənd "a");

- təminat üçün vəsait ödənişi barədə razılaşmanın tam mətni (maddə 30, bənd 3, yarımbənd "b");
- sorğuya əlavə edilən istənilən digər sənədləri (məsələn, 36-cı maddənin 4-cü bəndinə müvafiq olaraq tələb edilən sənəd)

.....
.....
b) 1-ci maddənin "b", "c", "d", "e", "f" yarımbəndlərinə və 10-cu maddənin 2-ci bəndinin "a" "b" və ya "c" yarımbəndlərinə uyğun şəkildə tərtib edilmiş sorğunun məqsədləri üçün 11-ci maddənin 3-cü bəndinə müvafiq olaraq aşağıda göstərilən sayda əlavə sənədlər (təslim forması və sorğunun özü istisna olmaqla):

- maddə 10, bənd 1, yarımbənd "b"
- maddə 10, bənd 1, yarımbənd "c"
- maddə 10, bənd 1, yarımbənd "d"
- maddə 10, bənd 1, yarımbənd "e"
- maddə 10, bənd 1, yarımbənd "f"
- maddə 10, bənd 2, yarımbənd "a"
- maddə 10, bənd 2, yarımbənd "b"
- maddə 10, bənd 2, yarımbənd "c"

Adı: ..... (çap hərfləri ilə)	Tarix: ..... (gg/aa/iii)
----------------------------------	-----------------------------

Mərkəzi Orqanın səlahiyyətli nümayəndəsi:

12-ci maddənin 3-cü bəndinə uyğun olaraq təsdiq forması

ŞƏXSİ MƏLUMATLARIN MƏXFİ SAXLANILMASI VƏ QORUNMASI HAQQINDA BİLDİRİŞ

Konvensiyaya uyğun olaraq toplanılmış və ya ötürülmüş şəxsi məlumatlardan yalnız onların toplanıldığı və ya ötürüldüyü məqsədlər üçün istifadə oluna bilər. Bu cür informasiya ilə işləyən istənilən orqan öz Dövlətinin qanunvericiliyinə uyğun olaraq onun məxfiliyini təmin etməlidir.

Əgər orqan bu Konvensiya ilə toplanılmış və ya ötürülmüş informasiyanın 40-cı maddəyə uyğun olaraq şəxsin sağlamlığı, təhlükəsizliyi və ya azadlığına təhdid yaradacağını düşünərsə, onu yaymamalı və ya təsdiq etməməlidir.

Məlumatın yayılmaması haqqında qərar Mərkəzi Orqan tərəfindən 40-cı maddəyə uyğun olaraq verilmişdir.

1. Sorğu edilən Mərkəzi Orqan a. Ünvan b. Telefon nömrəsi c. Faks nömrəsi d. Elektron poçt ünvanı e. Qeydiyyat nömrəsi	2. Sorğu edilən Dövlətdə əlaqələndirici şəxs a. Ünvan (əgər fərqlidirsə) b. Telefon nömrəsi (əgər fərqlidirsə) c. Faks nömrəsi (əgər fərqlidirsə) d. Elektron poçt ünvanı (əgər fərqlidirsə) e. Dil (dillər)
---	--

3. Sorğu edən Mərkəzi Orqan.....

4. Əlaqələndirici şəxs.....

Ünvan:.....

5. Sorğu edilən Mərkəzi Orqan sorğu edən Mərkəzi Orqandan bu sorğu ilə əlaqədar .....(gg/aa/iiii) tarixli təqdimetmə formasının alınmasını aşağıdakılara uyğun olaraq təsdiq edir. (qeydiyyat nömrəsi .....; .....(gg/aa/iiii)):

- Maddə 10, bənd 1, yarımbənd "a"
- Maddə 10, bənd 1, yarımbənd "b"
- Maddə 10, bənd 1, yarımbənd "c"
- Maddə 10, bənd 1, yarımbənd "d"
- Maddə 10, bənd 1, yarımbənd "e"
- Maddə 10, bənd 1, yarımbənd "f"
- Maddə 10, bənd 2, yarımbənd "a"
- Maddə 10, bənd 2, yarımbənd "b"
- Maddə 10, bənd 2, yarımbənd "c"

Ərizəçinin soyadı (soyadları): .....

Təminatına vəsait istənilən və ya ödənilən şəxsin (şəxslərin) soyadı (soyadları):

Borclunun soyadı (soyadları): .....

6. Sorğu edilən Mərkəzi Orqanın həyata keçirdiyi ilkin tədbirlər:

- Materiallar tamdır və baxılma mərhələsindədir.
- Sorğuya dair hesabatın əlavə edilmiş statusuna baxın.
- Sorğuya dair hesabatın statusu sonradan təqdim ediləcəkdir.
- Aşağıdakı məlumatı və (və ya) sənədləşməni təqdim etməyiniz xahiş olunur:.....
- Bu sorğu Konvensiyanın tələblərinə cavab vermədiyi üçün sorğu edilən Mərkəzi Orqan onu qəbul etməkdən imtina edir (maddə 12, bənd 8) səbəblər:
  - Əlavə edilmiş sənəddə göstərilmişdir;
  - sonradan təqdim olunacaq.

Sorğu edilən Mərkəzi Orqan sorğu edən Mərkəzi Orqandan sorğunun statusunda baş verən bütün dəyişikliklər barədə məlumat verilməsini xahiş edir.

Adı: .....
(çap hərfləri ilə)

Tarix: .....
(gg/aa/iiii)

Mərkəzi Orqanın səlahiyyətli nümayəndəsi:

**“Uşaqqlara görə alimentin tutulması və ailənin saxlanılmasının digər formalarının
beynəlxalq qaydası haqqında” 2007-ci il 23 noyabr tarixli Konvensiyaya dair
Azərbaycan Respublikasının**

BƏYANATLARI

“Uşaqqlara görə alimentin tutulması və ailənin saxlanılmasının digər formalarının beynəlxalq qaydası haqqında” 2007-ci il 23 noyabr tarixli Konvensiyanın 63-cü maddəsinə uyğun olaraq (bundan sonra - Konvensiya) Azərbaycan Respublikası aşağıdakıları bəyan edir:

1. Konvensiyanın 4-cü maddəsinə uyğun olaraq Konvensiyanın həyata keçirilməsi üzrə mərkəzi orqan Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyidir.

Ünvan:

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi

AZ1073, Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti, 1

Azərbaycan Respublikası

Telefon: (+99412) 510-10-01, 537-05-54

Faks: (+99412) 538-08-57

Elektron poçt ünvanı: contact@iustice.gov.az, international@iustice.gov.az

Rəsmi internet səhifəsi: www.iustice.gov.az

2. Qərarın tanınması və icrası barədə ərizəyə dair Konvensiyanın 24-cü maddəsində nəzərdə tutulan tanınma və icra proseduru tətbiq ediləcəkdir.

3. Konvensiyanın 30-cu maddəsinin 7-ci bəndində nəzərdə tutulan aliment haqqında sazişin tanınması və icrası barədə müraciətlər yalnız Azərbaycan Respublikasının mərkəzi orqanı vasitəsilə edilir.

4. Konvensiyanın 44-cü maddəsinin 1-ci bəndinə uyğun olaraq sorğu edən üzv dövlətlərin hər hansı müraciəti və əlaqədar sənədləri Azərbaycan dilinə müvafiq qaydada təsdiq olunmuş tərcüməsi ilə müşayiət olunduğu halda Azərbaycan Respublikasının ərazisində icraata qəbul edilir.

5. Bu Konvensiyanın müddəaları münaqişənin nəticələri tamamilə aradan qaldırılana və Ermənistan Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında münasibətlər normalaşana qədər Azərbaycan Respublikası tərəfindən Ermənistan Respublikasına münasibətdə tətbiq edilməyəcəkdir.

**“Uşaqalara görə alimentin tutulması v  ailənin saxlanılmasının digər formalarının
beynəlxalq qaydası haqqında” 2007-ci il 23 noyabr tarixli Konvensiyaya dair
Azərbaycan Respublikasının
Qeyd-şərtləri**

Azərbaycan Respublikası “Uşaqalara görə alimentin tutulması v  ailənin saxlanılmasının digər formalarının beynəlxalq qaydası haqqında” Konvensiyanın 62-ci maddəsinə və 2-ci maddəsinin 2-ci bəndinə uyğun olaraq, Konvensiyanı 18 yaşınadək uşaqalara münasibətdə valideyn-uşaq münasibətlərindən yaranan aliment öhdəliklərinə tətbiq edir.

Azərbaycan Respublikası “Uşaqalara görə alimentin tutulması v  ailənin saxlanılmasının digər formalarının beynəlxalq qaydası haqqında” Konvensiyanın 62-ci və 44-c  maddəsinin 3-c  bəndinə uyğun olaraq, mərkəzi orqanlar arasında hər hansı digər əlaqələrin həyata keçirilməsi zamanı fransız dilindən istifadə olunmasından imtina edir. Belə hər hansı digər əlaqələr Azərbaycan və ya ingilis dillərində həyata keçirilir.

---

^[1] 1 Konvensiyanın 3-c  maddəsinə əsasən “borclu” dedikdə, aliment ödəməli olan və ya ödəməli olduğı iddia edilən şəxs nəzərdə tutulur.